БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 126 (17.110). ● 3 июнь 1978 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ВИЗИТИ

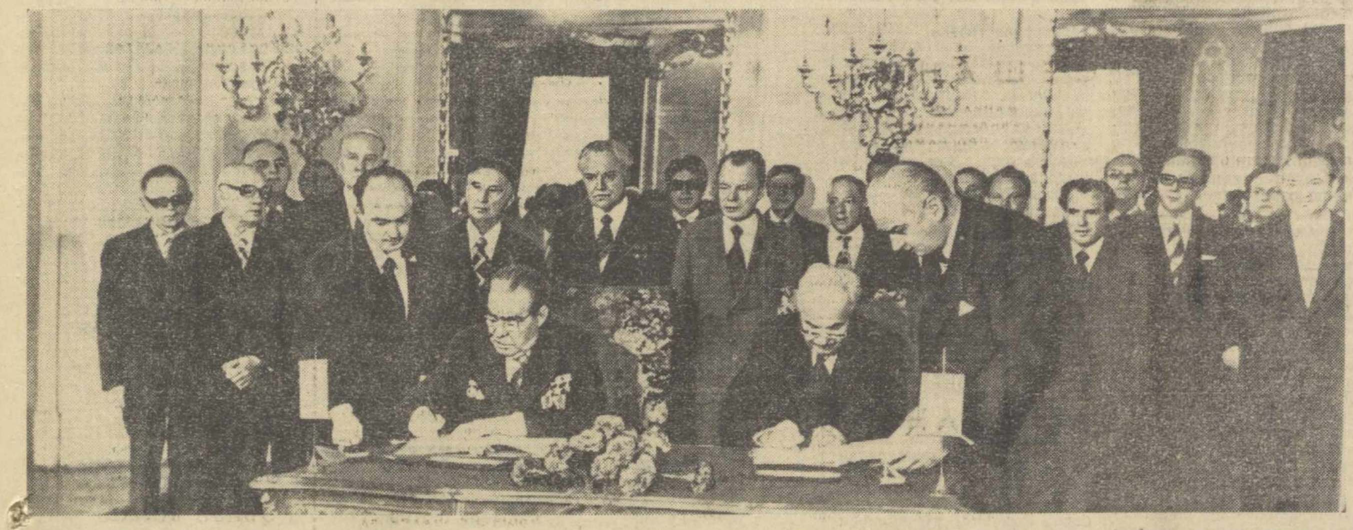

Суратда: қўшма баёнотни имзолаш пайти.

В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотоси (ТАСС — УзТАГ).

ҚЎШМА БАЁНОТ ИМЗОЛАНДИ

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). Бугун Прага Градида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги СССР партия-ҳукумат делегациясининг ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак бошчилигидаги ЧССР партия-ҳукумат делегацияси билан олиб борган музокаралари ниҳоясига етди.

Музокаралар тугаганидан кейин КПСС билан ЧКП ўртасида, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисидаги Қўшма баёнот тантанали вазиятда имзоланди.

Баёнотни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев; Чехословакия Социалистик Республикаси номидан — ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак имзоладилар.

Баёнотни имзолаш чоғида Совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЧССРдаги элчиси В. В. Мацкевич ҳозир бўлдилар. КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов ҳам ҳозир бўлдилар.

Чехословакия томонидан ЧССР партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари — ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Л. Штроугал, В. Биляк, И. Кемпний, И. Ленарт, В. Гула, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский ҳозир бўлдилар.

КПСС БИЛАН ЧКП ЎРТАСИДА, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВА ҲАР ТАРАФЛАМА ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА БАЁНОТ

ЧКП Марказий Комитети, ЧССР Президенти ва ҳукуматининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг партия-ҳукумат делегацияси 1978 йил 30 майдан 2 июнгача расмий дўстона визит билан Чехословакия Социалистик Республикасида бўлди. Совет делегацияси составида қуйидагилар бор эдилар: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЧССРдаги элчиси В. В. Мацкевич.

Совет делегацияси ЧССРда бўлган вақтида Прага ва Братиславага борди, ривожланган социалистик жамият қурилишида Чехословакия халқининг эришган муваффақиятлари билан, партия ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотларининг иши билан танишди. Совет Иттифоқидан келган олий меҳмонлар ҳамма жойда ғоят шодиёна, самимий кутиб олинди. Улар ЧССР партия ва давлат арбоблари билан, ишчилар синфи, деҳқонлари ва зиёлиларининг намояндалари билан учрашдилар ва суҳбатлашдилар. Бу учрашувлар ва суҳбатлар КПСС билан ЧКПнинг жанговар бирдамлигини, Совет Иттифоқи билан Чехословакия халқларининг бузилмас қардошларча дўстлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Визит давомида Совет партия-ҳукумат делегацияси ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак бошчилигидаги ЧССР партия-ҳукумат делегацияси билан музокаралар олиб борди. Чехословакия делегациясининг составн қуйидагилардан иборат бўлди: ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитети секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитети секретари И. Кемпний, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Ленарт, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукумати Раисининг ўринбосари, ЧССР Госпланининг раиси В. Гула, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский.

Музокараларда шунингдек қуйидагилар қатнашдилар:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. Х. Шахназаров, КПСС Марказий Комитети бўлимининг сектор мудири С. И. Колесников, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири М. М. Деев.

Чехословакия томонидан — ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитети халқаро сиёсат бўлимининг мудири А. Вавруш, ЧКП Марказий Комитети Бош секретари секретариатининг мудири В. Вайнар, ЧКП Президенти маҳкамасининг мудири Ф. Шалда, ЧКП Марказий Комитети халқаро сиёсат бўлими мудирининг ўринбосари М. Штефаняк, ЧССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири Б. Шимачек.

Делегациялар ҳар иккала мамлакатнинг муваффақиятлари ва проблемалари тўғрисида, КПСС XXV съезди ҳамда ЧКПнинг XV съезди белгилаган ижтимоий-иқтисодий вазифаларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар. Улар иккала қардош партия, давлат ва халқлар ўртасида ҳар тарафлама алоқаларни янада ривожлантиришнинг асосий йўналишларини муҳокама қилдилар, халқаро аҳвол, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг муҳим масалалари хусусида фикрлашиб олдилар.

I

Совет Иттифоқи ва Чехословакия раҳбарлари ЧССР партия-ҳукумат делегациясининг 1975 йилги СССРга қилган визити вақтида эришилган аҳдномалар қандай рўёбга чиқарилаётганини кўриб чиқдилар. Улар Совет — Чехословакия муносабатлари иккала мамлакат ҳаётининг муҳим таркибий қисми бўлиб қолганлигини, СССР билан ЧССР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1970 йилги Шартномага тўла мувофиқ равишда узлуксиз ва самарали ривожланаётганлигини зўр мамнуният билан қайд этадилар.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия ижтимоий тузумнинг, марксизм-ленинизм идеологиясининг, ижтимоий ривожланиш мақсадларининг муштараклиги, социалистик

(Давоми иккинчи бетда).

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Самарқанд областининг пиллачилари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, пилла тайёрлаш халқ хўжалик планини барвақт, 1 июнь куни бажардилар. Давлатга 2710 тоннадан зиёд қимматли хом ашё сотилди. Ҳар қути қурт уруғидан область бўйича ўрта ҳисобда 76 килограммдан пилла олинди.

Пахтачи, Нарпай, Каттақўрғон, Иштихон, Хатирчи, Жомбой, Пастдарғом, Советобод, Пайариқ, Самарқанд ва Оқдарё районларининг пиллачилари давлатга пилла сотиш плани ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Булунғур, Ургут, Қўшработ ва Нурота районлари пилла тайёрлашга катта ҳисса қўшдилар.

Пахтачи ва Каттақўрғон районларининг пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 87-94 килограммдан пилла олиб меҳнатда катта муваффақиятларга эришдилар.

Иштихон районининг пиллачилари 400 тонна, Каттақўрғон районининг пиллачилари 310 тонна, Жомбой районининг пиллачилари 276 тонна, Пахтачи районининг пиллачилари 263 тонна, Оқдарё районининг пиллачилари 262 тонна, Нарпай районининг пиллачилари 260 тонна пилла топшириб, меҳнатда энг юқори натижаларга эришдилар ва пилла тайёрлаш планини 110-127 процент қилиб бажардилар.

Пахтачи районидаги Охунбобоев номли, Каттақўрғон районидаги Тельман номли, Нарпай районидаги «Правда», Оқдарё районидаги «Коммунист», Жомбой районидаги Охунбобоев номли, Хатирчи районидаги Чкалов номли, Иштихон районидаги «8 Март», Пайариқ районидаги Куйбишев номли, Ургут районидаги «Иттифоқ» колхозлари, «Қарноб» давлат наслчилик заводи, Пастдарғом районидаги К. Маркс номли колхоз, Самарқанд районидаги Улуғбек номли хўжаликлараро чорвачилик бирлашмаси юксак кўрсаткичларга эришдилар. Улар социалистик мажбуриятлар анча ошириб бажарилишини таъминладилар ва ҳар қути қурт уруғидан 90-110 килограммдан пилла олдилар.

Ўн мингдан зиёд пиллачи ҳар қути қурт уруғидан 110-120 килограммдан пилла олди. Пилла териш ва давлатга топшириш давом этмоқда.

Самарқанд областининг пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга қўшимча равишда 500 тонна пилла топширишга қарор қилдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини барвақт бажарганлиги учун қуйидаги область республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади.

Самарқанд области (область партия комитетининг секретари Б. Раҳимов, область ижроия комитетининг раиси С. Ҳамроқулов, область комсомол комитетининг секретари С. Аҳмедов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи У. Жуманов).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА ЧССРНИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). Бугун ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга ЧССРнинг олий давлат мукофоти — Клемент Готвальд орденини топширди.

Прага Градидаги тантанали маросимда Чехословакия Коммунистик партиясининг раҳбарлари — ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари ва Президиум аъзолигига кандидатлари, ЧКП Марказий Комитетининг секретарлари ва секретариат аъзолари, таниқли давлат ва жамоат арбоблари ҳозир бўлдилар.

Партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЧССРдаги элчиси В. В. Мацкевич иштирок этдилар. КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ёрдамчиси А. И. Блатов ҳам шу ерда ҳозир бўлдилар.

Орденни топшириш чоғида ўртоқ Г. Гусак нутқ сўзлади.

Ўртоқ Г. ГУСАК нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!

Азиз ўртоқлар!

СССР партия-ҳукумат делегациясининг визитидек чехословак коммунистлари ва Ватанимизнинг барча меҳнаткашлари учун шу қадар шонли айёмда ЧССРнинг олий партия ва давлат органлари якдиллик билан чиқарган қарорни бажариб, Сиз, азиз ўртоқ Брежневга Чехословакиянинг олий ва энг фахрли мукофотларидан бири — социалистик Ватан қурилиши учун Клемент Готвальд орденини топшираётганим учун ғоят бахтиёрман.

Ана шу мукофотлаш факти орқали биз Совет Иттифоқининг атоқли партия ва давлат арбоби, Чехословакиянинг самимий дўсти бўлган Сизга, партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасида, чехословак ва совет халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда тинимсиз чуқурлаштириш ишида жуда катта хизматлар қилган кишига чехословак коммунистлари ва барча меҳнаткашларимизнинг чуқур ҳурматини изҳор этмоқчимиз.

Азиз Леонид Ильич, бутун халқимиз Сизни совет халқининг улуғ фарзанди деб, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг етакчи арбоби деб, олижаноб шахсий фазилатлар ҳамда буюк сиёсий ва давлат қобилиятлари соҳиби бўлган ҳамда шу фазилатлар ва қобилиятларни совет кишиларининг ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг бахт-саодати йўлида ижодий равишда қўллаётган киши деб билиб астойдил қадрлайди. Иккинчи жаҳон уруши даври Сизнинг шонли Совет Армиясининг генерали бўлган вақтингизда ўз армиянгиз сафида бизнинг Ватанимизни фашистлар ҳукмронлигидан озод қилиш учун бўлган жангларда бевосита қатнашганлигингизни зўр миннатдорчилик билан ҳамиша эслаб юрамиз.

Сизнинг партиямизга ва Социалистик Чехословакия халқига астойдил, ўртоқларча муносабатингиз, ўзаро муносабатлар ва ҳамкорликнинг, социализм, тинчлик ва бутун дунёда ижтимоий тараққиёт иши йўлида биргаликда олиб бораётган курашимизнинг барча муҳим масалаларини муҳокама қилиш вақтида биз ҳамиша сезиб турадиган эътиборингиз ва ғамхўрлигингиз социализм қурилиши соҳасидаги фаолиятимизда доимо биз учун катта ёрдамдир.

Сизга Клемент Готвальд орденини топширар эканмиз, айни вақтда Сизнинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси шиорларини рўёбга чиқаришдаги, В. И. Лениннинг Совет Иттифоқида коммунистик жамият қуриш, социалистик мамлакатларнинг, халқаро ишчилар ҳаракатининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғояларини амалга ошириш ва ривожлантиришдаги, тинчлик, социализм ва бутун дунёда тараққиёт тантанаси учун курашдаги бениҳоя катта хизматларингизни тақдирлаймиз.

Сиз коммунистга, ленинчи революционерга, ватанпарвар ва интернационалистга хос бутун самарали, актив ва мазмундор ҳаётингизни социализм ғалабаси учун курашга, инсоният озодлиги, бахтли, тинч турмуш йўлида халқлар олиб бораётган одилона курашнинг таянчи бўлган Улуғ Совет мамлакатининг ривожи учун курашга бағишладингиз. Сизнинг бутун дунёда тинчликни таъминлаш, қуролсизланиш, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси эълон қилиб, амалга ошираётган олижаноб Тинчлик программасини рўёбга чиқариш мақсадидаги букилмас иродангиз, актив фаолиятингиз ва куч-ғайратларингиз ҳам муносиб намунадир. Ана шу программа асосида халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлидаги кураш муваффақиятли кенгайиб бормоқда.

Азиз ўртоқ Брежнев, Сизни Чехословакиянинг шу юксак мукофоти билан сидқидилдан табриклашга ва Сизга сиҳат-саломатлик, шахсий омон-эсонлик, Совет Иттифоқининг равнақи, Чехословакия — Совет дўстлигининг ривожи, социализм, тинчлик ва бутун дунёда тараққиётнинг тантанаси йўлидаги фаолиятингизда кўпдан-кўп янги катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

* * *

Узоқ давом этган гулдурос қарсаклар остида Г. Гусак Л. И. Брежневга Клемент Готвальд орденини топшириб, уни юксак мукофот билан қардошларча самимий муборакбод қилди.

Сўнгра ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Гусак!

Муҳтарам ўртоқлар!

Чехословакия Социалистик Республикасининг шу фахрий мукофотини қабул қилатуриб, менга кўрсатилган ҳурмат-эҳтиром учун самимий миннатдорчилик билдираман.

Сизлар менга муносиб кўрган бу орден Чехословакия Коммунистик партиясининг атоқли асосчиларидан бири, республиканинг ишчилар орасидан чиққан биринчи президенти ҳаммамизга азиз Клемент Готвальд номидадир. У Чехословакия диёрида социализм тантанаси ишига ҳақиқатан тарихий ҳисса қўшган кишидир. Шу ажойиб коммунист билан учрашиб, у билан суҳбатлашиш шарафига муяссар бўлганлигим билан фахрланаман.

Ўртоқ Готвальд Совет — Чехословакия дўстлигининг нақадар эҳтиросли ва эътиқодли тарафдори бўлганлигини биз ҳаммамиз биламиз. У бу дўстликни ҳақли суратда куч-ғайрат ва илҳомнинг ҳаётбахш манбаи деб биларди. У биргаликда ишлаш, энг қалин ҳамкорлик имкониятларимизни ўн баравар ошириб юборади, деб таъкидлашдан толиқмасди.

Бугунги кун шу гапни янада очиқ-ойдин исбот қилиб турибди. Гап нима тўғрисида — кундалик хўжалик ишлари тўғрисидами ёки катта сиёсат масалалари ҳақидами — нимада бўлмасин ҳамма ерда биз ўзаро мададга суянамиз, бир-бирларимизга қардошларча кўмак берамиз. Бугунги кунда мамлакатларимизнинг кўп миллионли меҳнаткашлар оммаси коммунистлар кўтарган Совет — Чехословакия дўстлиги байроғи остида бораётганликлари ғоят муҳимдир.

Қилган меҳнатингнинг эътироф этилиши кишини ҳамиша ҳаяжонга солади. Бу меҳнат партия қилаётган жуда катта ишнинг бир заррасидир, холос. Кўп йиллар бирга ишлаб қалинлашган сафдошлар ва дўстлар меҳнатингни эътироф этаётганликлари тўғрисида гап борганида, киши айниқса ҳаяжонга тушади. Шунда тарих биз, коммунистларнинг зиммасига қанчалик масъулият юклаганлигини, Совет-Чехословакия ҳамкорлиги доимо ўсиб, мустаҳкамланмоғи учун умумий ғамхўрлигимиз нақадар зарур ва олижаноб эканлигини киши янада кўпроқ сезади.

Азиз ўртоқлар, совет халқи Чехословакия халқининг ҳамиша содиқ ва ишончли дўсти ҳамда иттифоқчиси бўлаверади, деб сизни ишонтирмоқчиман. Мен бўлсам Социалистик Чехословакия билан дўстлик ишига ҳамиша содиқ бўлиб қолавераман.

Юксак мукофот учун яна бир бор катта раҳмат.

* * *

Ҳозир бўлганлар ўртоқ Л. И. Брежневнинг якунловчи сўзини узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олдилар.

ЧКП ва ЧССР раҳбарлари, совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, бошқа Чехословакия ва Совет Иттифоқидан келган ўртоқлар Леонид Ильич Брежневни ЧССРнинг юксак мукофоти билан самимий муборакбод қилдилар.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). ЧКП Марказий Комитети, ЧССР Президенти ва Чехословакия ҳукумати бугун Совет партия-ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида делегация аъзолари, бошқа совет расмий кишилари бор эдилар.

ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, ЧКП Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар, ЧКП Марказий Комитетининг секретарлари ва секретариати аъзолари, Чехословакия ҳукуматининг аъзолари, Миллий фронтдаги партия ва ташкилотларнинг раҳбарлари, ЧССР Федерал мажлисининг депутатлари, таниқли жамоат арбоблари, олимлар, маданият арбоблари ҳозир бўлдилар.

ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак қабул маросимида нутқ сўзлади.

Ўртоқ Г. ГУСАК нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!

Совет Иттифоқидан келган муҳтарам ўртоқлар!

Ўртоқлар!

Биз энг азиз дўстларни, қардош Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва жаҳонда биринчи социалистик давлат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг раҳбарларини мамлакатимизда яна кутиб олиш имкониятига эга бўлганлигимиздан ғоят хурсандмиз. Бу социалистик давлат халқи ўзининг Ленин партияси раҳбарлигида коммунизм қуриш йўлидан муваффақиятли равишда олға бормоқда. Илгари ҳамиша бўлганидек бугун тугаётган Сизнинг визитингиз Чехословакия — Совет дўстлигининг зўр, яққол намойишига айланди. Совет Иттифоқидан келган азиз ўртоқлар, сизларни ҳамма жойда самимий кутиб олишди. Бу эса Совет Иттифоқининг қардош халқига нисбатан меҳнаткашларимиз билдирган самимий, чуқур ҳис-туйғуларнинг ифодасидир.

Биз аминмизки, Сизнинг ЧССРга қилган визитингиз ўзининг бутун муҳити билан ва аввало ўзининг бутун натижалари билан мамлакатларимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларида ўзаро муносабатларни янада чуқурлаштириш ва ҳамкорликни кенгайтириш учун, чехословак ва совет халқларининг бузилмас иттифоқини янада мустаҳкамлаш учун янги зўр омил бўлади.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС БИЛАН ЧКП ЎРТАСИДА, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВА ҲАР ТАРАФЛАМА ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА БАЁНОТ

(Боши биринчи бетда).

интернационализм принципларига садоқат туфайли мустаҳкам бирлашгандирлар. Иккала мамлакатнинг интенсив ривожланиши узвий омили, қардош социалистик давлатлар ўзаро яқинлашиш жараёнининг таркибий қисми бўлиб қолган улар ўртасидаги кўп томонлама ҳамкорлик юксак даражага эришди. Иккала мамлакатнинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш, социалистик ҳамдўстлик бирлиги ва жипслигини кучайтириш, Европадаги ва бутун дунёдаги тинчликни мустаҳкамлаш ишига пухта хизмат қилаётган Совет—Чехословакия иттифоқининг мустаҳкамлигини ҳаёт тасдиқлади.

Иккала мамлакатнинг марксчи-ленинчи партиялари СССР билан ЧССР ўртасидаги, Совет халқи билан Чехословакия халқи ўртасидаги ҳамкорлик ва дўстликни ҳар томонлама ривожлантиришнинг ҳаракатлантирувчи кучидир. Томонлар КПСС билан ЧКП ўртасидаги қардошларча дўстлик ва жипслик ришталарини бундан буён ҳам тинимсиз мустаҳкамлай беришларини тасдиқлайдилар. Иккала томон Совет ва Чехословакия раҳбарларининг олий даражадаги мунтазам учрашувлари ва доимо ўртоқларча алоқаларига ғоят муҳим аҳамият беради. Улар иккала партиянинг Марказий Комитетлари ўртасида таркиб топган чуқур ҳурмат, сидқидиллик ва тўла ишонч муносабатлари руҳида иш кўриб, партия ташкилотларининг алоқаларини, СССР Олий Совети билан ЧССР Федерал мажлиси, иккала мамлакатнинг ҳукуматлари, айрим министрликлари ва идоралари ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга актив кўмаклаша берадилар.

Томонлар идеология соҳасидаги Совет—Чехословакия ҳамкорлигини бундан буён ҳам чуқурлаштириш ва такомиллаштиришга қатъий қарор берганликларини изҳор этадилар, бу соҳадаги ҳамкорлик меҳнаткашларни коммунистик, интернационалистик руҳда тарбиялаш вазифаларини ҳал этишга, СССР билан ЧССР халқларининг ўзаро маънавий бойишига кўмаклашмоғи лозим. Улар КПСС билан ЧКП ўртасида ғоявий-тарбиявий иш тажрибаси мунтазам баҳам кўрилаётганлиги, оммавий ахборот воситаларининг мустаҳкам алоқаларини, партия кадрлари ва илмий кадрлар тайёрлашдаги ўзаро ёрдамни ижобий баҳолайдилар. Илмий ва маданий алоқалар — маориф, соғлиқни сақлаш ва спорт соҳасидаги ҳамкорлик иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларда тобора кўпроқ аҳамият касб этмоқда.

Томонлар Совет — Чехословакия муносабатларини чуқурлаштириш манфаатларини кўзлаб, бундан буён ҳам биродарлашган областлар ва шаҳарларнинг алоқаларини, касаба союз, хотин-қизлар, ёшлар ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг коллективлари, айрим гражданлар ўртасидаги ҳар томонлама муносабатларни ривожлантириш учун зарур шарт-шароитларни яратиб бераверадилар. Улар КПСС билан ЧКП раҳбарлигидаги бу жараёнда Совет—Чехословакия дўстлиги жамияти билан Чехословакия—Совет дўстлиги иттифоқи муҳим роль ўйнаётганини қайд этадилар.

Делегациялар СССР билан ЧССР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг туб масалаларини батафсил кўриб чиқдилар. Бунда биргаликда планлаштириш фаолияти, моддий ишлаб чиқариш соҳасидаги куч-ғайратларни самарали бирлаштириш имконини берувчи саноат ва илмий-техника ҳамкорлигининг комплекс формалари аҳамияти ошиб бораётганлиги таъкидланди.

Иқтисодий алоқаларни узоқ муддатли асосда ривожлантиришга ўтиш, ишлаб чиқаришни истиқболдаги узоқ йилларга мўлжаллаб кооперациялашнинг етакчи соҳаларини белгилаб олиш — ҳозирги босқичдаги энг асосий вазифадир. Шу муносабат билан ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашнинг 1990 йилгача мўлжалланган узоқ муддатли программасини биргаликда ишлаб чиқишни жадаллаштириш тўғрисида келишиб олинди. Иккала мамлакатнинг экономикаси учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган тармоқларнинг илмий-техникавий даражасини оширишга алоҳида эътибор берилади.

СССР билан ЧССР социалистик мамлакатларнинг атом энергетикасини, шу жумладан атом электр станциялари учун керакли асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни биргаликда ривожлантиришларга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтираверадилар. Ёқилғи—хом ашё проблемаларини ҳал этиш хусусида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар «Союз» магистрал газ қувурини биргаликда куч-ғайрат сарфлаб қураётганлиги муваффақиятли давом этаётганлиги ва бу иш шу йил тугалланиши лозимлиги мамнуният билан қайд этилди. Газ қувурининг ишга туширилиши уни қуришда қатнашаётган давлатлар экономикаси учун катта аҳамиятга эга бўлади.

Чехословакия томони ЧССРда атом электр станциялари барпо этишда, шунингдек ҳақли равишда Чехословакия — Совет дўстлиги иншооти деб аталган Прага метроси қурилишида Совет Иттифоқи бераётган техникавий ёрдамни юксак баҳолади. Совет делегацияси Чехословакиядан юборилаётган машина ва ускуналар, шу жумладан металлургия, химия, нефть химияси ва нефтни қайта ишлаш ускуналари, транспорт воситалари халқ хўжалиги учун муҳим эканлигини қайд этди.

Иккала мамлакатнинг кўп қиррали ҳамкорлиги, унинг юксак даражаси «Интеркосмос» программасига мувофиқ 1978 йил март ойида амалга оширилган Совет—Чехословакия экипажининг биргаликдаги космик парвозида ўз ифодасини топди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги кўп томонлама ҳамкорликни томонлар СССР билан ЧССРнинг, шунингдек бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳам иқтисодий потенциалини мустаҳкамлашнинг муҳим омили деб ҳисоблайдилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 30 йиллиги 1979 йилда нишонланади. Совет Иттифоқи билан Чехословакия бу ташкилотнинг ишига келгусида ҳам актив кўмаклашавериш, социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини рўёбга чиқариш учун бутун куч-ғайратни сарфлаш, ишлаб чиқаришнинг энг асосий тармоқларида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ҳамкорлигининг узоқ муддатли тармоқ программаларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда қатнашавериш ниятидадир.

Совет ва Чехословакия делегациялари халқаро аҳволнинг кўпгина масалалари юзасидан батафсил фикрлашдилар.

Империализм ва бошқа реакцион кучларнинг кирдикорларига қарамай, халқаро кескинликни юмшатиш тенденцияси ўзининг етакчилик аҳамиятини сақлаб қолаётганлигини улар якдиллик билан қайд этдилар. Жаҳон термоядро уруши хавфининг олдини олиш, тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш учун, бундан буёнги ижтимоий тараққиёт шарт-шароитларини мустаҳкамлаш учун реал имкониятлар бор. Совет Иттифоқи билан Чехословакия ана шу олий мақсадларга эришиш йўлида бундан буён ҳам зўр қатъият билан ишлай берадилар.

ЧССР делегацияси Совет Иттифоқининг халқаро майдондаги конструктив йўли, КПСС, унинг Марказий Комитети, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг КПСС XXV съезди қабул қилган программасини амалга ошириш соҳасидаги фаолияти буюк аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Совет делегацияси Социалистик Чехословакиянинг халқаро ишлардаги ташаббускорлик ролини, ЧКП, унинг Марказий Комитети, Марказий Комитетнинг Президиуми ва ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусакнинг Европада тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантиришга, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқаро ишлардаги келишиб олинган сиёсатини ўтказишга қўшаётган ҳиссасини юксак баҳолади.

Социалистик ҳамдўстликнинг жаҳон ривожидаги кучайиб бораётган ролини томонлар зўр мамнуният билан қайд этадилар. СССР билан ЧССР социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини мустаҳкамлашга, социалистик давлатларнинг халқаро обрў-эътиборини янада ўстиришга, улардаги халқларнинг тинч, бунёдкорлик меҳнатини пишиқ-пухта қўриқлашга бундан буён ҳам бутун чоралар билан кўмаклаша берадилар.

Социалистик мамлакатларнинг ташқи сиёсат фаолиятини мувофиқлаштириб туришни кучайтиришга, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети ишлаб чиққан биргаликдаги тадбирларни изчиллик билан амалга оширишга томонлар катта аҳамият берадилар. Улар бу йўлда Варшава Шартномасига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг комитети бажараётган фойдали ишни қайд этдилар.

Кўп йиллик тажриба социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги, уларнинг жаҳон майдонидаги ҳамкорлиги кескинликни юмшатиш сиёсатининг муваффақиятини кўп даражада белгилаб бераётганлигидан, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнаётганлигидан яққол далолат бериб турибди.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия раҳбарлари шунга аминдирларки, уруш хавфини камайтириш, бутун дунёда авж олиб кетган қуролланиш пойгасини тўхтатиш, тўпланган қурол-яроғ запасларини қисқартириш, қуролсизланиш соҳасида реал тадбирларга ўтиш ва, ниҳоят, ялпи ва тўла қуролсизланиш сари илгарилаб бориш тинчликни таъминлаш ишидаги энг етилган ва зарур вазифадир.

Шу муносабат билан томонлар БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессияси ишига катта аҳамият берадилар, бу сессия давлатларнинг қуролланиш пойгасини тўхтатиш вазифасига ва қуролсизланишга нисбатан принципиал йўлни келишиб олишга кўмаклашиши, бу вазифани ҳал этиш мақсадида конкрет тадбирларни белгилаши ва шу тариқа бу соҳадаги музокараларнинг самарадорлигини оширишга ҳисса қўшиши лозим. СССР билан ЧССРнинг фикрича, сессиянинг конструктив иши қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференциясини чақириш ва унинг муваффақияти учун қулай шарт-шароит тайёрлаши мумкин.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 1976 йил ноябрида ўртага қўйган ва уруш хавфини камайтиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва қуролсизланишни амалга оширишга қаратилган таклифлари ҳаётийлигини тасдиқлаш билан бирга йирик ҳарбий потенциалга эга бўлган давлатларнинг қурол-яроғлари ва қуролли кучлари бундан буён сифат ва миқдор жиҳатидан кўпайтирилишини тўла-тўкис тўхтатиш масаласини кўриб чиқиш ана шу қурол-яроғлар ва қуролли кучларни шундан кейин қисқартириш учун шарт-шароит яратиш мақсадида жуда муҳим аҳамиятга эга, деб ҳисоблайдилар.

Томонлар тегишли давлатларга мурожаат этиб, уларни муайян чекланган давр мобайнида ядро қуролининг ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш; оммавий қирғин қуролининг бошқа ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва уларни тақиқлаш; катта вайронгарчилик кучига эга бўлган одатдаги қурол-яроғларнинг янги турларини яратишни тўхтатиш, Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари бўлган давлатларнинг, шунингдек ҳарбий битимлар орқали улар билан боғланган мамлакатларнинг армияларини кенгайтиришдан ва оддий қурол-яроғларини кўпайтиришдан воз кечиш сингари тадбирларни амалга ошириш программасини муҳокама қилишга чақирадилар.

Совет Иттифоқининг стратегик ҳужум қурол-яроғларини чеклаш тўғрисидаги Совет—Америка музокараларида бир битимга эришиш шунингдек қуролланиш пойгасини чеклашга тааллуқли бошқа аҳдномаларга эришиш мақсадида сарфлаётган куч-ғайратларини Чехословакия томони юқори баҳолайди.

Томонлар АҚШ ва бошқа Ғарб мамлакатлари ядровий нейтрон қуролини ишлаб чиқариш, тўплаш, жойлаштириш ва қўлланишни тақиқлаш тўғрисидаги ҳамда тегишли халқаро конвенция тузиш ҳақидаги (шу конвенциянинг лойиҳасини социалистик мамлакатлар Қуролсизланиш комитетига ҳавола этганлар) таклифга зўр масъулият билан қарайдилар, деб умид қиладилар.

СССР билан ЧССР Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларда бир битимга эришиш учун бундан буён ҳам активлик билан куч-ғайрат сарфлай берадилар. Социалистик мамлакатлар ўз музокарадошлари ўртага қўйган амалий таклифларни синчиклаб кўриб чиқиб, бу районидаги ҳарбий қарама-қаршилик даражасини камайтиришга олиб бора оладиган ва томонлардан бирортасининг хавфсизлигига зарар етказмаслик принципига асосланган таъсирчан битимга эришишга интила берадилар.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш бошлаб берган жараённи доимо ривожлантиришга кўмаклашишни ташқи сиёсат соҳасидаги энг муҳим вазифалардан бири деб биладилар. Белград учрашуви шу жараённи давом эттириш, Хельсинкида олий сиёсий даражада қабул этилган принциплар ва аҳдномаларни тўла ҳажмда амалга ошириш йўлидаги куч-ғайратларни кўпайтириш зарурлигини тасдиқлади.

Томонлар Яқин Шарқда ҳарбий кескинликнинг хатарли манбаи сақланиб қолаётганлигидан ташвишланаётганликларини изҳор этдилар ва Исроилнинг агрессив ҳаракатларини, шу жумладан Ливанга қарши қилаётган ҳаракатларини кескин қораладилар. СССР ва ЧССР ўз иттифоқчилари ҳамда дўстлари билан биргаликда араб халқларининг Яқин Шарқ можаросини 1967 йилда оккупация қилиб олинган ҳамма Араб территорияларидаги Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш, фаластинлик араб халқининг қонуний талабларини, жумладан, унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўз миллий давлатини вужудга келтиришдан иборат ажралмас ҳуқуқини қондириш, шу райондаги барча давлатларнинг мустақил яшашга ва хавфсизликка бўлган ҳуқуқларини амалга ошириш асосида сиёсий йўл билан ҳал этиш учун олиб бораётган курашини муттасил қўллаб-қувватламоқдалар. Улар шунга аминдирларки, албатта Фаластин озодлик ташкилоти иштирокида коллектив куч-ғайрат сарфлаш йўли билангина Яқин Шарқ проблемасини ҳал этишга эришиш мумкин, бу эса сепарат музокаралар сиёсатидан воз кечишни ва Яқин Шарқдаги аҳволни Женева сулҳ конференцияси ўзанига қайтаришни тақозо этади.

Делегациялар Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқларининг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка, ирқчиликка қарши, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқлари билан бирдам эканликларини изҳор этдилар. Улар бу курашда блокларга қўшилмаган давлатларнинг ролини мамнуният билан таъкидладилар ҳамда СССР ва ЧССР шу давлатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлашга тайёр эканликларини тасдиқладилар.

Делегациялар қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг 1979 йил Гаванада ўтказиладиган конференцияси тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашга, барча давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқли иқтисодий муносабатлар ўрнатишга ҳисса бўлиб қўшилади, деб умид қиладилар.

Томонлар Эфиопиянинг ўз революцион ғалабалари ва суверенитетини ҳимоя қилиш ишидаги ютуқларини табриклаб, Африка Мугузи районида БМТ устави принципларига, Африка бирлиги ташкилотининг мақсадлари ва қарорларига мувофиқ давлатлараро тинч, яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатилиши Африкадаги барча давлатларга фойда келтиради, улар олдида турган проблемаларнинг ҳал этилишига кўмаклашади, деб қаттиқ ишонганликларини изҳор қилдилар. СССР билан ЧССР халқаро реакциянинг Африка жанубида қўғирчоқ режимларни вужудга келтириш йўли билан мустамлакачи — ирқчи системаларни сақлаб қолиш мақсадидаги найрангларини қоралайдилар ва озодлик, мустақиллик ҳамда тенг ҳуқуқлилик учун курашаётган мазлум Зимбабве, Намибия ва Жанубий Африка Республикаси халқларига бундан буён ҳам мадад бераверишга тайёр эканликларини билдирадилар.

Улар ирқчи режимлар ва уларнинг империалист ҳомийлари томонидан Ангола ва Мозамбик чегараларида тўхтовсиз давом эттирилаётган қуролли иғвогарликлар хатарли эканлигига эътиборни жалб этадилар ва бу иғвогарликларнинг батамом тўхтатилишини талаб қиладилар.

СССР билан ЧССР НАТО давлатларининг Заир Республикаси ички ишларига аралашувини, шунингдек империализмнинг Африкадаги миллий озодлик ҳаракатини бостириш ва Африка давлатларининг тараққиёт йўлидан ривожланишига халақит бериш учун қилаётган бошқа ҳар қандай уринишларини кескин қоралайдилар.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия Кипр проблемасини Кипр Республикасининг суверенитети, мустақиллиги ва территориал бутунлигига риоя қилиш асосида тезроқ бартараф этиш, орол территориясидан барча ажнабий қўшинларни олиб чиқиб кетиш ва чет эл ҳарбий базаларини тугатиш кераклигини айтадилар. Кипр аҳолисига ўз ички ишларини ҳам грек, ҳам турк жамоалари манфаатларини лозим даражада ҳисобга олиб ўзи ҳал этиш имконияти берилиши керак.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия Жануби-Шарқий Осиё давлатлари ўртасида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга интилаётган Вьетнам Социалистик Республикасининг позициясини, жумладан, ВСРнинг Вьетнам — Кампучия муносабатларини тартибга солишга доир амалий таклифларини қўллаб-қувватлайдилар.

Ҳар иккала томон Корея Халқ Демократик Республикасининг мамлакатни демократик асосда, ташқаридан ҳеч кимни аралаштирмай тинч ҳал этишга қаратилган йўлини, Жанубий Кореядан барча ажнабий қўшинларни олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги талабини қўллаб-қувватлашларини билдирадилар.

Совет ва Чехословакия делегациялари шуни қайд этдиларки, Хитойнинг ташқи сиёсат йўли дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш соҳасидаги куч-ғайратларига зид бўлиб, ҳамон социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига ашаддий душманликдан иборат. Ана шу иғвогарлик, милитаристик йўлга бундан буён ҳам қатъият билан қаршилик қилиш зарурлигига ишонч изҳор этилди. Шу билан бирга Совет Иттифоқи ва Чехословакия Хитой Халқ Республикаси билан давлатлараро муносабатларни тинч-тотув яшаш принциплари асосида нормаллаштиришга тайёр эканликларини тасдиқладилар.

Музокаралар давомида жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати масалалари хусусида фикрлашиб олинди. Ҳозирги шароитда қардош партияларнинг интернационалистик бирдамлиги, уларнинг ҳаракатларини активлаштириш, муштарак мақсадлар йўлидаги курашда уларнинг жипслигини мустаҳкамлаш тобора кўпроқ аҳамият касб этмоқда, деган фикр билдирилди. Шу муносабат билан Европа коммунистик ва ишчи партияларининг Берлин конференцияси чиқарган хулосалар ҳаётийлиги таъкидланди.

КПСС билан ЧКП аввало, тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш, қуролсизланиш учун кураш манфаатлари йўлида коммунистик партиялар билан социал-демократик партиялар ўртасида алоқалар ўрнатиш ва ҳамкорликни йўлга қўйиш фойдали деб ҳисоблайдилар.

Совет ва чехословак коммунистлари марксизм-ленинизм байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб бораверадилар, ишчилар синфининг революцион назариясини янада ижодий ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўша берадилар, антикоммунизмга ва оппортунизмга қарши изчиллик билан кураша берадилар.

Совет ва Чехословакия томонлари самимият, ҳамжиҳатлик ва қардошларча дўстлик муҳитида ўтган ҳамда КПСС билан ЧКПнинг, СССР билан ЧССРнинг принципиал позициялари тўла-тўкис мос эканлигини, уларнинг енгилмас ғоявий ва сиёсий якдилликларини тасдиқлаган музокараларнинг якунларидан астойдил мамнуният изҳор этдилар. Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакияга қилган расмий дўстлик визити СССР билан ЧССРнинг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш ва уларнинг ҳар томонлама ҳамкорлигини кенгайтиришга кўмаклашади, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга янги ҳисса бўлиб қўшилади, деган ишонч билдирилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусакни партия-ҳукумат делегациясига бош бўлиб дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

ПРАГА, 1978 йил 2 июнь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан	Чехословакия Социалистик Республикаси номидан
Л. БРЕЖНЕВ	Г. ГУСАК

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА

(Боши биринчи бетда).

Биз бу йил халқимиз миллий-озодлик кураши бошланганлигининг ва шонли Совет Армияси Чехословакияни озод қилганлигининг 33 йиллигини, чехословак халқининг реакция устидан қозонган ғалабасининг ўттиз йиллигини нишонладик. Биз ана шу тарихий воқеаларни нишонлай туриб, жамиятимиз Совет Иттифоқининг ҳамкорлигисиз ва ҳамиша кўрсатиб келган ёрдамисиз муваффақиятли равишда социалистик йўлдан ривожлана олмаган бўлур эди, деб яна бир таъкидладик. Бу ёрдам халқимизнинг эркин тинч ҳаёти учун ишончли гаров, мамлакатимизда муваффақиятли равишда социализм қуриш гаровидир. Бу хулоса халқимизнинг миллий озодлик ва мустақиллик учун, социал адолатли жамиятни барпо этиш учун кўп йил давомида олиб борган курашида, ҳаёт тажрибасида кўп марта тасдиқланди ва текшириб кўрилди.

Азиз ўртоқлар!

Бизнинг музокараларимиз ҳар икки партия Чехословак — Совет муносабатларини бундан буён ҳам чуқурлаштириш ва ривожлантиришга қатъий бел боғлаганлигини яна бир бор тасдиқлади. Биз ўзаро ҳамкорликни ижобий ривожлантириш якунларини чиқариб, келгусидаги вазифаларни белгилаб олдик. Ҳозирги халқаро тараққиётнинг асосий масалалари юзасидан қарашларимизнинг тўла бирлиги ва мослиги ҳам тасдиқланди.

Бизнинг музокараларимиз Чехословакия—Совет муносабатларини ривожлантиришга, мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни чуқурлаштиришга ва дўстликни мустаҳкамлашга ҳам кўмаклашди.

Партияларимизнинг муштарак синфий мақсадлардан келиб чиқадиган ҳамда марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига асосланган сиёсати икки қардош мамлакатларимиз меҳнаткашларининг тўла ишончига сазовор бўлмоқда. Ҳар икки қардош мамлакатларимизнинг меҳнаткашлари бу сиёсатни ўзларининг кундалик фидокорона меҳнати билан актив қўллаб-қувватламоқдалар. Биз эришилган натижалардан фахрланишга ҳақлимиз. Бу натижалар мамлакатларимиз ишчилари, деҳқонлари, зиёлилари ва халқнинг бошқа барча табақаларининг астойдил, ҳалол ва фидокорона меҳнати самарасидир. Улар коммунистик партияларимизнинг раҳбарлигида энг яхши ва энг адолатли ижтимоий тузумни муваффақиятли равишда барпо этмоқдалар. Совет халқи КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда қўлга киритаётган муваффақиятлардан қувонамиз. Бизнинг меҳнаткашларимиз ҳам ЧКП XV съездининг қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширмоқдалар.

Азиз дўстлар, коммунистларга ва барча совет халқига меҳнаткашларимизнинг самимий саломини айтишингизни сизлардан сўраймиз. Меҳнаткашларимиз мамлакатингиз халқи билан ҳамиша ёнма-ён туриб олға бораверадилар.

— Совет Иттифоқининг ленинчи Коммунистик партияси, қардош совет халқи ва унинг коммунистик жамият қуришда эришган муваффақиятлари учун!

— ЧССР билан СССР ўртасидаги бузилмас дўстлик ва иттифоқ учун, ЧКП билан КПСС ўртасидаги ўртоқларча ҳамкорликни тинмай чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш учун!

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Леонид Ильич Брежневнинг ва Совет Иттифоқидан келган барча азиз дўстларимизнинг сиҳат-саломатликлари учун!

— Азиз дўстлар, сизларнинг сиҳат-саломатлигингиз учун қадаҳ кўтаришга рухсат бергайсизлар.

* * *

Сўнгра КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Гусак!

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бу ерда бизнинг мамлакатимиз, партиямиз ва халқимизга нисбатан ўртоқ Гусак изҳор этган ҳақиқий дўстлик ва мустаҳкам бирдамлик туйғулари учун чин кўнгилдан раҳмат. Ўртоқлар, сизлар биз ҳам худди шундай туйғулар билан яшаб турганлигимизни яхши биласизлар. Партияларимиз, давлатларимиз, халқларимизни бирлаштириб турган қардошликка шу туйғулар асос бўлган.

Сизлар билан хайрлашиб, Ватанимизга қайтиш вақти яқинлашмоқда. Шундай ҳолларда ҳамиша бўлганидек, ўтган кунларга, қилинган ишга, олинган таассуротларга хаёлан қандайдир якун ясайсан, киши.

Ана шу якунни ҳозир мен сизлар билан баҳам кўрмоқчиман.

Шу кунларда биз Чехословакиянинг партия ва давлат раҳбарлари билан кўп соатлаб ўтказган музокаралар ва ўртоқларча суҳбатлар бизларнинг фикрларимиз бир йўлдан ривожланиб бораётганлигини, биз барча принципиал масалаларга муштарак позицияларда туриб ёндашаётганимизни тасдиқлади. Биз ўзаро муносабатларимизнинг, шунингдек халқаро сиёсатнинг кўпгина муҳим проблемалари хусусида мазмунли ва ғоят самарали равишда бир-биримизни хабардор қилдик ва фикрлашиб олдик. Биз, дадил айтиш мумкин, Совет — Чехословакия ҳамкорлигини янада ривожлантиришда катта роль ўйнайдиган ҳужжатни имзоладик. Шу ҳужжатнинг ўзида иккала мамлакатимиз халқаро вазиятга якдиллик билан қандай баҳо берганлигини бутун дунёга маълум қилди.

Хуллас, сизлар билан биз виждонан меҳнат қилдик.

Бизга ғоят хурсандчилик билан иззат-икром кўрсатилганлиги учун чуқур миннатдорчилик туйғуси, сизларга мен айтмоқчи бўлган яна бир гапдир. Бунинг учун биз Чехословакия Коммунистик партияси ва давлатининг раҳбарларига, Прага ва Братислава гражданларига, ЧССР да бўлган қисқа вақт ичида биз билан учрашган барча кишиларга ташаккур айтамиз.

Социалистик Чехословакия — ҳурмат қилишга ва шу билан бирга астойдил севишга арзийдиган мамлакат. Гўзаллиги жиҳатидан ажойиб табиатли мамлакат. Исгеъдодли халқининг кўп асрлик ижодиёти мазмундор ва жозибали маданият яратган мамлакат . шу билан бирга муттасил ривожланувчи, келажакка дадил йўл очиб бораётган, навқирон жамиятдир. Бу сафар Чехословакия диёрида кечирилган кунлар сизларнинг ажойиб мамлакатингиз тўғрисидаги ана шу таассуротларни янги куч билан тасдиқлади. Шу ҳақдаги хотираларни биз юртимизга боргач, ўз ватандошларимизга айтиб берамиз.

— Социалистик Чехословакия ва унинг жанговар Коммунистик партияси учун!

— Мамлакатларимизнинг қардошларча иттифоқи, партияларимизнинг бузилмас бирлиги, халқларимизнинг абадий дўстлиги учун!

— ЧКП ва ЧССРнинг синалган раҳбари ўртоқ Густав Гусакнинг сиҳат-саломатлиги учун, барча азиз чехословакиялик дўстларимизнинг сиҳат-саломатлиги ва муваффақиятлари учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

Г. Гусак ва Л. И. Брежнев ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор бериб тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Қабул маросими қардошларча дўстлик ва самимият вазиятида ўтди.

* * *

Шу куни Прага градида Л. И. Брежнев ЧССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари билан таништирилди.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 1 июнда Братиславадан Прагага жўнаб кетди. ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак ҳам Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар билан Прагага қайтиб кетди.

СССР ва ЧССРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда Л. И. Брежнев, Г. Гусак ўртокларни, делегация аъзоларини ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Й. Ленарт, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси П. Цолотка, республиканинг бошқа раҳбарлари кузатиб қолдилар.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни ва Чехословакия раҳбарларини Братислава кўчаларида ва аэропортда Словакия пойтахтининг ўн минглаб аҳолиси самимий табрикладилар.

* * *

Совет делегацияси ва ўнга ҳамроҳ бўлган чехословакиялик ўртоқлар 1 июнь кечқурун Прагага қайтиб келдилар.

(ТАСС).

МЕЛИОРАТОРЛАР БАЙРАМИ

Ўтган икки беш йиллик мобайнида мамлакатнинг мелиоратив картасида кўпгина янги районлар пайдо бўлди. Шу давр ичида қарийб 15 миллион гектар ер суғорилди ва захи қочирилди. Бу эса ўтган ҳамма беш йилликлардагига нисбатан анча кўпдир. Мелиораторлар ҳозирги кунда ҳам зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг икки йили мобайнида экинзорлар уч миллион гектардан зиёд кўпайди. 2 июнда Москвада мелиораторлар кунига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишда ана шулар ҳақида гапирилди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, ВЦСПС раиси А. И. Шибаев, КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири В. А. Карлов, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, меҳнат пешқадамлари, олимлар, жамоатчилик вакиллари бор эди.

СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский доклад қилди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари ерларни мелиорация қилиш юзасидан партия XXV съезди белгилаб берган программа муваффақиятли бажарилади, деб КПСС Марказий Комитетини, ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирдилар.

(ТАСС мухбири).

* * *

2 июнь куни Тошкентда мелиораторлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишда ирригаторлар, қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар, қурувчилар, пойиҳачиларнинг кўп минг кишилик армияси намояндалари иштирок этдилар. Йиғилишда Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков доклад қилди. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ФАРҒОНА, 2 июнь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Фарғона область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари КПСС XXV съезди қарорлари асосида кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов доклад қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Янги канал ишга тушди

Кеча республикамизда янг бир янги оби ҳаёт йўли ишга туширилди. Паркент магистрал каналининг 24 километрга чўзилган ўзанидан сув оқа бошлади.

Мазкур сув йўли трассаси ишга туширилиши туфайли кўпдан-кўп суғориладиган ерларнинг сув таъминоти яхшиланиб, янгидан-янги ерлар экинзорларга айлантирилади. Кейинчалик бу канал қурилиши давом эттирилиб, узунлиги 70 километрга етказилади.

Янги сув йўли туфайли 19 та сабзавотчилик, боғдорчилик ва чорвачилик совхозлари бунёд этилади.

Шу йилнинг ўзида янги канал баландликка жойлашган янги ерлардан 3 минг гектарини суғора олади.

ҚАРДОШЛАРЧА САМИМИЙ ВАЗИЯТДА

БРАТИСЛАВА, 1 июнь. (ТАСС). Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитети, Словакия Миллий кенгаши ва Словакия Социалистик Республикасининг ҳукумати бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, Совет делегациясига ҳамроҳ бўлган расмий кишилар, Словакия Социалистик Республикасининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Й. Ленарт зиёфатда ҳозир бўлган кишиларга қарата нутқ сўзлади.

Ўртоқ Й. ЛЕНАРТ нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!
Азиз ўртоқ Гусак!
Азиз совет меҳмонларимиз!
Ўртоқлар!

Ҳурматли Леонид Ильич, Сиз бошчилик қилаётган совет партия-ҳукумат делегацияси Чехословакия Социалистик Республикасига қилган визити вақтида Словакия ва унинг пойтахти Братиславага келганлиги учун Словакия партия ва давлат органлари, миллий фронт ташкилотлари номидан, бу республиканинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан зўр миннатдорчилик изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Сиз май ойининг охирги кунларида, биз Чехословакия Совет Армияси томонидан озод қилинган куннинг 33 йиллигини нишонлаганимиздан кейин кўп вақт ўтмай бизнинг мамлакатимизга келдингиз. Совет Армияси халқларимизни ҳалокатдан қутқазиб қолди ва уларга янги ҳаёт йўлини очиб берди.

Словакия шаҳар ва қишлоқларининг аҳолиси партизанларнинг ва қизил аскарларнинг кўрсатган мардлигини, совет қўшинларининг қаҳрамонлигини миннатдорчилик туйғулари билан эсга олади. Совет қўшинлари қўзғолон қилган Словакияга олиб борадиган йўлни қаттиқ жанглар билан босиб ўтдилар. Словакия миллий қўзғолонига ёрдам бериш учун келдилар. Словакия Коммунистик партияси ва Словакия Миллий кенгашининг бошқа раҳбарлари билан биргаликда ўртоқ Гусак бу қўзғолонга раҳбарлик қилди. Бизнинг кишиларимиз азиз меҳмонимиз, чехословак халқининг улуғ дўсти, ҳурматли ўртоқ Брежнев ҳам Словакияни озод қилган 18-армия сафларида жанг қилганлигини меҳр-муҳаббат билан хотирлайдилар. Азиз Леонид Ильич, Сиз ва ўртоқ Гусак халқларимиз фашизмга қарши олиб борган озодлик курашининг фаол ва атоқли иштирокчиси бўлганлигингиздан, ҳозир эса қардош коммунистик партияларимиз ва социалистик мамлакатларимизга бошчилик қилаётганлигингиздан астойдил ҳурсандмиз. Фашизмга қарши олиб борилган ана шу курашда Чехословакия — Совет дўстлиги мустаҳкамланди.

Совет Иттифоқи ҳамиша бизни астойдил қўллаб-қувватлади, биз билан доим бирга бўлди. Совет халқларининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳрамонлиги чехословак халқига умид бахш этди, бу умид Ватанимиз озод қилиниши натижасида рўёбга чиқди. Социалистик қурилиш шонли даври эса коммунистик партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг қардошларча интернационал ҳамкорлиги намунаси бўлиб миллионларча чехословак гражданларининг, коммунистлар ва барча ватанпарварларнинг онгига сингиб кетди. Ҳамкорлигимизнинг самарасини ва совет халқининг беғараз ёрдамини ҳар доим ва ҳамма соҳаларда сезиб турибмиз.

Совет халқи яхши вақтларда ва оғир синов пайтларида биз билан бирга бўлди. Бундан ўн йил муқаддам ҳам шу нарса тўла равишда тасдиқланди. Совет Иттифоқи ва бошқа қардош мамлакатларнинг интернационал ёрдами контрреволюцион тўнтариш хавфини тугатиш имконини берди, қон тўкилишининг олдини олди, марксча-ленинча принциплар асосида партиянинг бирлигини тиклаш, жамиятни кризисдан халос қилиш ва партиянинг ўртоқ Гусак бошчилигидаги янги раҳбарлигида мамлакатнинг янгидан-янги муваффақиятлар сари олға бориш имкониятини туғдирди.

Биз қардош мамлакатлар интернационал ёрдамининг аҳамиятини ва йўлимизнинг тўғрилигини кризис бартараф қилинганидан кейин партиямиз, меҳнаткашларимиз ҳаётнинг барча соҳаларида эришган муваффақиятларда жуда яққол сезиб турибмиз.

Биз яқинда февралдаги ғалабанинг 30 йиллигини нишонлаган чоғимизда мамнуният билан қуйидагиларни қайд этиш имконига эга бўлдик: ишчилар синфи ва меҳнаткаш халқ ҳокимияти ўрнатилганидан буён ўтган ўттиз йил мобайнида шундай муваффақиятларга эришдикки, биз бу муваффақиятлар билан ҳақли равишда фахрлана оламиз.

Словакияда саноат ишлаб чиқариши 1937 йилдагига нисбатан 40 баравар ўсди, меҳнат унумдорлиги олти баравар ўсгани ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотининг ҳажми икки баравар кўпайди. Республика аҳолисининг учдан икки қисми озодликка эришилганидан кейин қурилган квартираларда истиқомат қилмоқда, олий ўқув юртларидаги студентлар сони 20 баравар ортди, олимлар, техниклар, маданият ва санъат арбоблари ва умуман зиёлилар сони кўпайди.

Словакия қашшоқлик ва қолоқликдан, жаҳон тараққиётининг бир чеккада қолган ўлкасидан ҳозирги замон тарихининг катта йўлига ўтиб олганлигининг боиси нима?

Бутун Чехословакия ва хусусан Словакия шу қадар тез юксала олганлигининг боиси шуки, ишчилар синфи ва меҳнаткаш халқ сиёсий ҳокимиятни ўз қўлига олди, биз капиталистларнинг ва помешчикларнинг мол-мулкини национализация қилдик, эксплуатацияни абадий тугатдик, социалистик қурилиш йўлидан, ленинча революцион йўлдан бордик. Словакия ва бутун мамлакатимиз социалистик қурилиш давомида барча қардош халқларимиз — словаклар, чехлар ва бошқа миллатларнинг вакиллари — ҳамма гражданларнинг мустаҳкам ҳамкорлиги туфайли шундай натижаларга эриша олдик. Бизнинг Чехословакия Социалистик Республикамиз уларнинг ҳаммаси учун чинакам Ватан бўлиб қолди ва уни тобора равнақ топтириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Словакия ва бутун мамлакатимизнинг шундай муваффақиятларга эриша олганлигининг боиси шуки, бизга Совет Иттифоқи беғараз ёрдам бериб келмоқда, Чехословакия социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари оиласининг аъзосидир. Бунинг боиси шуки, мамлакатимизнинг Совет Иттифоқи билан дўстлиги мустаҳкамланиб бормоқда.

Азиз ўртоқ Брежнев, азиз совет ўртоқларимиз, Чехословак — Совет ҳамкорлигининг самараларига юксак баҳо берганлигимиз ҳолда, Сизнинг визитингизни, Чехословакия ва Совет делегацияларининг олиб бораётган музокараларини ҳам табриклаймиз. Бу музокаралари муносабатларимизни янги, юксак даражага кўтаришга қатъий қарор берилганлигининг ифодаси деб биламиз. Ана шу ҳар томонлама ҳамкорлик жуда катта самара беряпти. Бизнинг муносабатларимиз ҳеч қачон ҳозиргидек юксак даражага кўтарилмаган эди. Лекин шунга қарамай, ҳурматли меҳмонларимиз ҳамма соҳаларда ва аввало кооперациялаш ва ихтисослаштиришни ривожлантиришда илмий-техникавий ҳамкорликда ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар борлиги ҳақида айтган фикрингизга қўшиламиз.

Бинобарин, биз мамлакатларимиз партия-ҳукумат делегацияларининг ҳозирги музокаралари натижаларини рўёбга чиқариш учун тинмай ҳаракат қилаверамиз, азиз Брежнев ва Гусак ўртоқлар. Сизларнинг олижаноблик ва зўр ғайрат билан бажараётган ишларингизни қўллаб-қувватлайверамиз. Шу муносабат билан ўртоқ Брежневнинг яқинда бизда нашр этилган «Тикланиш»- хотиралари партия активларимизда, коммунистлар ва партиясизларда жуда катта қизиқиш туғдирганлигини таъкидлаб ўтишни истайман. Бу хотиралар партиявий ишнинг энг муҳим соҳасида катта қизиқиш туғдирганлигини таъкидлаб ўтишни истайман. Бу хотиралар партиявий ишнинг энг муҳим соҳасида — масалага сиёсий ёндашиш, кадрлар билан ишлаш, кишиларга нисбатан талабчанлик ва ишонч билан қараш, меҳнаткашлар билан бевосита, амалий алоқа ўрнатиш, энг дадил, новаторлик ечимларини амалга ошириш, партия ташкилотларининг вазифаларини тез ва пухта бажариш йўлини кўрсатиб бераётган, илғорларни қўллаб-қувватлаш каби соҳаларда минг-минглаб гражданларимиз учун ғоят илҳомбахш манба бўлиб қолди.

Бу хотиралар социализмнинг афзалликларини фан-техника революциясининг ютуқлари билан бирга қўшиб олиб боришга қаратилган ҳозирги фаолиятимизнинг актуал вазифаларини ҳам акс эттиради. Биз бу соҳада ҳам совет коммунистларининг, совет кишиларининг бой тажрибасидан фойдаланамиз, қардош Совет Иттифоқига бундан буён ҳам таяниб иш кўраверамиз.

Азиз совет ўртоқларимиз, сизларнинг Словакияга қилган визитингиздан хурсанд эканлигимизни яна бир марта изҳор қилиб қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз:

— қардош коммунистик партияларимизнинг мустаҳкам интернационал бирлиги ва ҳамкорлиги учун;

— Чехословакия ва Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлиги ва самарали ҳамкорлиги учун;

— совет халқининг коммунистик жамият қурилишида янгидан-янги муваффақиятлари учун;

— барча халқларнинг мустаҳкам ва бузилмас тинчлиги учун биргаликда олиб борилаётган курашда янгидан-янги ғалабалар учун. Ўртоқ Брежнев, Сизнинг партиянгиз, мамлакатингиз ва шахсан ўзингиз тинчликни мустаҳкамлашга жуда катта ҳисса қўшдингиз ва қўшмоқдасиз;

— ҳурматли Леонид Ильич, Сизнинг соғлиғингиз учун;

— совет делегацияси аъзоларининг соғлиғи учун;

— Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти ўртоқ Гусакнинг соғлиғи учун;

— ўртоқлар, ҳаммангизнинг соғлиғингиз учун!

* * *

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Дунай соҳилидаги шу кўркам шаҳарда ўтказилган унутилмас пайтлар учун сизларга бутун делегациямиз номидан ва шахсан ўз номимдан самимий раҳмат дейман. Словакия партия ва давлат раҳбарларининг самимий меҳмондўстлиги ва ўртоқларча иззат-ҳурмати учун, Братислава гражданларининг шоду хуррамлиги ва қизғин кутиб олганлиги учун раҳмат.

Шаҳрингизнинг номи руслар учун ва умуман барча славянлар учун музикадек жаранглаб эшитилади: «брат» (биродар) ва «слава» (шон-шуҳрат) сўзлари яхлит бир маънони англатадиган тушунчадир. Бу шаҳарга ажойиб ва менинг фикримча, жуда ҳам тўғри ном берилган!

Беҳад кўркам ва тили ҳамда маданияти жиҳатидан бизга жуда яқин бўлган Словакия диёри билан ҳаётимдаги жуда кўп нарсалар боғланган. Фашизмга қарши шиддатли жанг қилинган оғир йиллар ҳам, икки қардош социалистик давлатнинг ўсиб, тобора чуқурлашиб бораётган дўстлигининг турли босқичлари ҳам хотирамда турибди.

Словакиянинг кейинги ярим асрдаги тарихий тақдири халқлар учун ўзига хос амалий сабоқдир. Ҳеч ким сабоқни эътибордан четда қолдирмаслиги керак. Германия фашизми ўзи асоратга солган «Янги Европа»да жорий этишга интилган мудҳиш тартиблар орасида Чехословакия Республикасини тугатиш, чехлар билан словакларнинг давлат ва миллий бирлигига путур етказиш биринчи ўринлардан бирини эгаллаб турганлигини эсдан чиқариш мумкинми ахир? Бу бирлик Европа халқлари устидан «минг йиллаб» ҳукмрон бўлиш даъвогарларининг дидига ёқмас эди.

Аммо фашизм асоратидан озод бўлиш пайти келди. Совет Армияси гитлерчи агрессорларни тор-мор қилди. Совет Армиясининг ҳаракатлари асоратга солинган халқларнинг озодлик йўлидаги кураши билан қўшилиб кетди. Қаҳрамон Словакия қўзғолони ҳам ўша кунларнинг тарихига унутилмас саҳифа бўлиб ёзилди.

Чехлар билан словаклар босқинчилардан халос бўлгандан кейин ўзларининг бундан буёнги тақдири ҳақида қатъий сўзларини айтдилар. Чехословакиянинг давлат бирлиги тикланди. Бу бирлик тикланибгина қолмай, ленинча миллий сиёсат асосида янги, бузилмас мустаҳкам негизга ҳам эга бўлди. Чехословакия Компартияси социализм шароитида ана шу сиёсатни амалга оширмоқда.

Совет Иттифоқининг тажрибаси каби Чехословакиянинг тажрибаси ҳам шу нарсани жуда яққол кўрсатиб берди: социализмгина, коммунистларнинг сиёсатигина турли миллатларнинг ўзаро чинакам иззат-ҳурмати ва қардошларча ҳамкорлигини, уларнинг чинакам ҳуқуқий тенглиги ва амалдаги тенглигини таъминлайди. Словакиянинг мавж уриб ривожланаётганлиги, унинг индустрияси ва қишлоқ хўжалиги равнақ топганлиги бунинг ёрқин мисолларидан биридир. Словакиянинг ана шу тараққиёти капиталистик ўтмишдан мерос бўлиб қолган қолоқликни тугатиш имконини беради. Ҳозирги Словакия эришган муваффақиятлар — социализмнинг самараси. Социалистик Чехословакия бузилмас жипслиги салмоқли натижаларининг биридир. Бу муваффақиятлар бизни, сизларнинг қўшниларингиз, дўст ва қардошларингизни астойдил қувонтиради.

Яна бир нарса ҳақида гапирмай ўтолмайман. Ҳозирги Словакия — Чехословакия Социалистик Республикасининг шундай бир қисмики, ҳар икки мамлакатимиз ўртасидаги кўпдан-кўп ва хилма-хил алоқа ҳамда мулоқотлар Словакия орқали тез кучайиб бормоқда. Давлатлараро муштарак алоқаларга ҳар икки мамлакатнинг бир-бирига яқин турган областларининг бевосита қўшничилик алоқалари ҳам келиб қўшилади. Хуллас, биз ҳамма жиҳатдан бир-биримиз билан яхши танишмиз, азиз қўшнилар ва азиз дўстлармиз. Шу боисдан биз Словакияга келишимиздан жуда хурсандмиз.

Ўртоқлар:

— Словакия Социалистик Республикасининг тараққиётида янгидан-янги муваффақиятлар учун!

— Қардош Чехословакия халқининг бахт-саодати ва равнақи учун!

— Чехословакия ва Совет Иттифоқи ўртасидаги бузилмас дўстлик учун!

— Чехословакия Коммунистик партияси учун!

— Бу ерда ҳозир бўлган Гусак, Биляк, Ленарт ўртоқларнинг соғлиғи ва меҳмондўст братиславалик мезбонларимиздан ҳар бирининг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз!

* * *

Й. Ленарт ва Л. И. Брежнев ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли карсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, қардошларча вазиятда ўтди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ФИНЛЯНДИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

1 июнда Хельсинкидаги «Культтууриталo» ишчилар ташкилотининг байрамлардагидек безатилган уйида Финляндия Коммунистик партиясининг XVIII съезди тантанали вазиятда очилди. Съезд ФКП учун юбилей йилда, унинг ташкил этилганига 60 йил тўлган пайтда ўтказилмоқда. Мажлислар залига беш юзга яқин делегат, шунингдек партия ветеранлари, съезд меҳмонлари, шу жумладан қардош партияларнинг вакиллари тўпланишди. Съезд ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашмоқда.

Съезднинг очилиш маросимида ФКП Раисининг ўринбосари О. Хяннинен нутқ сўзлади. Финляндия Коммунистик партиясининг XVIII съезди деди у, одатдагидан кўра тантаналироқ вазиятда ўтмоқда. Съезд ФКП 60 йиллигига бағишланган байрам тантаналарининг бир қисмидир. Мамлакатимизнинг тинчлик, демократия ва социализм учун курашаётган ишчилар синфи, барча гражданлари съезд ишини эътибор билан кузатмоқдалар, ўзларининг катта орзу-умидларини съезд билан боғламоқдалар.

Шундан кейин партиянинг фахрий раиси В. Песси съезд иштирокчиларига қардош партияларнинг делегацияларини таништирди.

Съездда Финляндия Компартиясининг Раиси А. Сааринен ҳисобот доклади қилди. У съезднинг мамлакатда анча вақтдан бери иқтисодий тушкунлик давом этаётган бир шароитда ўтаётганлигини айтди. Финляндия Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ ва иқтисодий ҳамкорлик қилмаганида аҳвол янада мушкулроқ бўлар эди.

ФКП Раиси КПСС Марказий Комитети ҳамда Совет ҳукуматининг тинчликни таъминлаш ва кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш йўлидаги фаолияти катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, КПССнинг тинчликсевар сиёсатини фин халқи тобора кўпроқ тан олаётганлигини айтди. Тинчликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш тадбирлари ҳақида КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг кўрсатган ташаббуслари ва киритган таклифлари КПССнинг ленинча изчил тинчликсевар сиёсатига асосланганлигини, совет халқининг ҳам, шунингдек жаҳондаги барча халқларнинг ҳам туб манфаатларига хизмат қилишини таъкидлади.

Кечқурунги мажлисда ФКП Раисининг ўринбосари Т. Синисало «ФКПнинг Финляндия меҳнаткаш халқи манфаатлари учун 60 йил мобайнида олиб борган кураши» тўғрисида доклад қилди. У капитализм кризисининг чуқурлашаётганлиги партия олдига тобора кўпроқ масъулиятли вазифаларни қўймоқда, деб айтди. Меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари ва ҳаётий манфаатлари йўлидаги курашини кенгайтириш энг асосий вазифалардан биридир.

Кечқурунги мажлисда ФКП Бош секретари А. Аалто ва ФКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси У. Йокинен доклад қилдилар. Улар делегатларга «XVIII съезднинг сиёсий ҳужжати»ни тақдим қилдилар.

Сўз қардош партияларнинг вакилларига берилди. Съезд иштирокчилари томонидан самимий кутиб олинган КПСС делегациясининг бошлиғи Г. В. Романов съезд минбарига чиқди. У КПСС Марказий Комитетининг фин коммунистларига табрикномасини ўқиб берди ва съездга эсдалик совға топширди.

(ТАСС).

СССР—ҲИНДИСТОН:

ФОЙДАЛИ ЭКСПЕРИМЕНТ

«Муссон-77» деб аталган Совет — Ҳиндистон қўшма эксперименти давомида олинган илмий маълумотлар муссонларнинг «феъл-атворини», уларнинг интенсивлиги ва давомийлигини олдиндан анча аниқ билиб олишда ҳинд метеорологларига катта ёрдам беради, деб таъкидланади Ҳиндистон ҳукуматининг ахборот ва матбуот бюроси ахборот бюллетенида.

Маълумки, Ҳинд океани томонидан Жанубий Осиёга тарқалиб турадиган муссонлар шу регионнинг об-ҳаво шароитларини вужудга келтиришда муҳим роль ўйнайди, Ҳиндистонда ва унга қўшни бўлган мамлакатларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига бевосита таъсир қилади.

Ҳинд ва совет олимлари ўтказган илмий тадқиқотлар циклонларнинг шаклланишига доир бир қанча муҳим хусусиятларни, жумладан ҳаво оқимларининг қитъага тарқалиши арафасида уларнинг Арабистон денгизи тепасида атмосферанинг ўрта қатламларидаги циркуляциясини аниқлаш имконини берди.

Экспериментда қатнашган тўртта совет ва иккита ҳинд кемасидан туриб Ҳинд океани тепасида атмосферанинг юқори қатламларидаги ҳаво оқимлари тадқиқ этилди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Алоқа министри Б. Л. Верма Сринагар шаҳрида сўзлаган нутқида Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида кўп каналли тропосфера радио алоқаси системасини яратиш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда деб айтди. Совет Тожикистони пойтахти Душанба билан Ҳиндистон шимолида жойлашган Чраришариф деган жойда барпо этиладиган қабул қилиш ва узатиш комплекси шу янги системанинг энг асосий қисми бўлади. 1980 йил октябрь ойида ишни тамомила битказиш мўлжалланади.

Фан ва техниканинг турли соҳаларида Совет Иттифоқи билан қилинаётган самарали ҳамкорлик, Ҳиндистон миллий саноатини ривожлантиришга СССРнинг қўшаётган ҳиссаси, деб таъкидлади министр, Ҳиндистоннинг қисқа муддат ичида экономиканинг бир қанча энг замонавий тармоқларида ўзи-ўзини таъминлашга эришувига имкон берди.

Дўст мамлакатларимиз ўртасида тропосфера алоқасининг амалга оширилиши, деб уқтириб ўтди Б. Л. Верма, Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳар икки томон учун манфаатли ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш йўлида олға қараб қўйилган қадамдир.

(ТАСС).

П. ТРЮДОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ОТТАВА (ТАСС). Канада бош министри П. Трюдонинг НАТОда қатнашувчи мамлакатлар Вашингтондаги кенгаши арафасида айтган ва бу ерда эълон қилинган баёноти катта қизиқишга сабаб бўлди. Совет Иттифоқи Ғарб билан муносабатларида анча қаттиққўл йўлдан бормоқда, деган баъзи бир даъволар мени ажаблантирмоқда, деди у. «Мен бундай бўлади, деб ҳисобламайман ва бизнинг ихтиёримиздаги ҳужжатлар бундан далолат беради, деб ўйламайман... Мен СССР «совуқ уруш»ни кучайтиради, деб ҳисобламайман», деди П. Трюдо.

Оппозициянинг ҳукуматга мурожаат қилиб, «НАТОнинг одатдаги кучларини такомиллаштириш тўғрисида ижобий таклифлар тақдим қилинсин», деб даъват этилган резолюцияси 29 май куни Канада парламентида рад қилинган эди. Шу муносабат билан П. Трюдонинг «канадаликлар ҳарбийларга: нимани хоҳласангиз олишингиз мумкин, деб кўр-кўрона айтишга мойил эмаслар», деган гапи эслатиб ўтилмоқда.

Бу ердаги Америка оммавий ахборот воситалари орқали олиб борилаётган пропагандада милитаристик тенденциялар кучайиб бораётганлиги Канада афкор оммасини тобора кўпроқ ташвишга солмоқда, бу ҳолни сергак фикрли Канада сиёсатчилари танқид қилмоқдалар.

СОВЕТЛАРГА ҚАРШИ УЙДИРМАЛАРГА ЗАРБА

АҚШнинг таниқли сиёсий арбоби сенатор Ж. Макговерн президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинскийнинг Советларга қарши яқинда айтган гапларини қаттиқ танқид қилди. Илгари хабар қилинганидек, Бжезинский Америка телевидениеси орқали берилган суҳбатида халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини қўпол равишда бузадиган баёнот бериб, СССР ва Кубанинг ташқи сиёсатини қалбакилаштириб кўрсатишга уринган эди. Президент Картернинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси, деди Ж. Макговерн, чамаси, тангликлар ва ихтилофларни кўзда тутувчи ташқи сиёсат йўлини ўтказишга бел боғлаган кўринади. Биз унинг телевидение орқали айтган гапларини тинглаб туриб, у руслар билан кубаликларни бутун планетамизни қўлига олишдан бошқа нарсани ўйламайдиган қандайдир ғоят баҳайбат кишилар деб тасаввур қилмоқда деган хулосани чиқармасдан бошқа иложимиз қолмади. Афтидан у, бизнинг дунёмизда ҳукмронлик позицияси учун бўладиган ҳал қилувчи жанг америкаликлар ва хитойларга қарши отланган кубаликлар ва руслар билан Африка чангалзорларида авж олиб кетади, деган хулосага келганга ўхшайди.

Бжезинский стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан ўтказаётган музокараларимиз хусусида Хитойларни батафсил хабардор қилишга қарор берганлиги аҳмоқона демаганда ҳам жуда ғалати тактик қадам қўйилганлигини билдиради, деди сенатор. Башарти у шу тариқа музокаралар ўтказишни жўрттага чигаллаштириш учун русларнинг жиғига тегишни хоҳлаган бўлса, у ўз мақсадига шубҳасиз эришди. Аммо у ўзини башарти миллий хавфсизлик масалалари хусусида ақлли, масъулиятли ва доно маслаҳатчи қилиб кўрсатишни хоҳлаган бўлса, бунинг уддасидан чиқа олмаганлиги равшан кўриниб турибди. Хавф-хатарларни тўқиб чиқарган кишининг хаёлидагина мавжуд бўлган янги хавф-хатарларни ўйлаб чиқармаганда ҳам дунёдаги хавф-хатарларнинг ўзи етарли. Осмон узилиб ерга тушади, деб ишонтиришга қанчалик зўр бериб уринсалар ҳам, ҳеч қачон бундай бўлмайди.

Ташқи сиёсат, деди сўнгра Ж. Макговерн, кўпдан-кўп найрангбозликлар ва чалғитувчи лўттибозликлардан фарқли равишда, мамлакатнинг энг асосий бир неча манфаатини кўпроқ кўзлаб, танлаб олинадиган негизда қурилиши лозим. Стратегик қурол тўғрисидаги битимни, инсониятни ядро фалокатидан халос қиладиган битимни имзолашдан кўра дудмал проблемалар муҳимроқ аҳамиятга эга, деган гапга ишона олмаймиз.

Сенатор Совет Иттифоқи томонидан гўё «хавф» бор, деб Бжезинский айтган мулоҳазаларга тўхталиб бундай деди: Ғарб мамлакатларининг ҳарбий эҳтиёжларга ажратаётган маблағлари тобора кўпайиб бораётган бир пайтда, Бжезинский Хитой билан муносабатларини НАТОга қўшимча тарзда кураётган бир вақтда ва бутун жаҳоннинг қурол-яроғга қилаётган харажатлари тобора ортиб бораётган бир даврда руслар ўз кучларини ўзларининг Европа ва Хитой билан чегараларига тўпламай, яна қаерга тўплашлари мумкин?

Жуда эҳтимолки, русларнинг бизнинг капиталистик тузум тўғрисида айтаётган ҳамма гаплари ҳам бизга ёқмаслиги мумкин, аммо улар бизнинг «шафқатсиз, шаккок коммунистлар»ни зўр бериб ҳақорат қилаётганимиздан хурсанд бўлмаётганликлари мутлақо шубҳасиз, деди сўзини давом эттириб Ж. Макговерн. Бжезинский руслар «Африкадаги ирқий можароларни» кучайтиришга уринмоқдалар, деган гапни айтди. Бироқ Африкага можароларни айни руслар олиб келганлигига ёки лоақал уларнинг роли ҳозир европалик оқ танли мустамлакачиларнинг собиқ ер-мулкларини қамраб олган ирқий негиздаги кескинликка асосий сабаб бўлганлигига бирон бир киши жиддийроқ ишониши мумкинми? Гўё Африка давлатларидан баъзилари Кубанинг ёки Москванинг мададига таянаётганлиги учунгина Африка давлатлари Қўшма Штатларнинг хавфсизлиги учун чуқур принципиал проблемаларни келтириб чиқармоқдалар, деган гапга асосланиб иш тутиш кулгили бўлур эди, деб таъкидлади сенатор. Мутлақо эҳтимолки, биз Эфиопиядаги ёки Анголадаги ҳокимият тепасида марксчи ҳукуматлар турмаслигини афзал кўрардик, аммо модомики, ҳақиқий аҳвол шундай экан биз ҳар қандай ҳолатда ҳам амалий равишда ҳеч нарса қила олмаймиз.

СССР билан Кубанинг Африкадаги сиёсати, деб уқтиради сенатор, Американинг ҳеч қандай жиддий манфаатларини хавф остида қолдирмайди. Бжезинский қўлини паншаха қилиб руслар билан кубаликларнинг Африкадаги «хатарли хуружлари» тўғрисида сафсата сотаётган бир вақтда АҚШ жуда кўп йиллар давомида Ҳиндихитойнинг бошига солган кулфатларни эсга олса чакки бўлмас эди.

Ж. Макговернинг фикрича, «пишқириб берилган ультиматумлар ва саросимага тушиб қилинган чақириқлар эмас, балки руслар билан сабр-тоқат қилиб, осойишта ўтказиладиган музокаралар» Қўшма Штатларнинг манфаатларига мос келган бўлур эди. Русларни ядро фалокатининг қора булути осилиб турган планетада биз билан бирга ёнма-ён яшаб турган одамлар деб билиш оқилона иш бўлур эди, деди пировардида Макговерн. Қурол-яроғлар устидан контрол ўрнатиш ва кескинликни юмшатиш йўлидан борилмаса, цивилизациянинг абгор бўлиши ва ҳалокатга учраши мумкинлигини англаш учун бизнинг русларни севишимизга ёки лоақал уларга офарин айтишимизга ҳожат йўқ, уларнинг ҳам бизга офарин айтишларига ҳожат йўқ. (ТАСС).

ХАЛҚ МУЗЕЙИ

ТРЕТЬЯКОВ ГАЛЕРЕЯСИНИ НАЦИОНАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ЛЕНИН ДЕКРЕТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

3 июнь давлат Третьяков галереяси тарихига кирган. 1918 йил шу куни В. И. Ленин галереяни национализация қилиш тўғрисидаги Декретни имзолади. Халқ мулкига айланган бу галерея дарҳол бош вазифани — оммани санъатдан кенг баҳраманд қилиш вазифасини ўртага қўйди. «Третьяковка»га янги томошабинлар — ишчи-деҳқонлар кела бошлашди.

Третьяков галереясининг директори СССР бадиий академиясининг мухбир аъзоси П. Лебедев қуйидагиларни айтди:

— Гражданлар уруши йилларида Москвага келган Қизил Армия жангчиларини галерея залларида учратиш мумкинлигидан далолат берувчи ҳужжатлар сақланиб қолган. П. Лебедев шу қизиқарли фактни эслатиб ўтди: бир вақтлар П. М. Третьяков мен яратган ва Москвага совға қилинган галереяни бир йил ичида 50 минг киши томоша қилди, деб фахрланган экан. Ҳозир эса тахминан икки ҳафта ичида бу галерея залларидан ана шунча томошабин ўтади.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ галереяда тўпланган асарлар анча кўпайди. Румянцев музейи рус бўлимининг асарлари, рассом И. Остроухов тўплаган қадимги рус рассомчилигининг ажойиб асарлари, илгари томошабинлар кенг оммаси кўра олмаган ва национализация қилинган хусусий коллекциялар бу тўпламга кирди.

Галерея фондида 50 мингдан кўпроқ суратқашлик, ҳайкалтарошлик, графика асарлари бор. Бу фонд ҳозирги кунда ҳам тўлдирилиб бормоқда: бу ерда кўп миллатли совет тасвирий санъати тўлалигича намойиш қилинмоқда.

— Третьяков галереяси ҳамиша реалистик санъат маскани бўлди,—деб таъкидлади П. Лебедев. —Бу ҳамманинг кўриб томоша қилиши учун очиқ ажойиб тўпламгина бўлиб қолмай, реставраторларнинг фан ва техника эришган энг янги ютуқларга асосланган астойдил иши ҳамдир. Бу — чет элларда намойиш қилинадиган кўпдан-кўп экспозициялардир. Коллекциядаги асарлар рус ва совет санъатининг намуналари сифатида Болгария, Польша, Чехословакия, Югославия, Италия, АҚШ, Франция, ГФР, Японияда намойиш қилинди. Ниҳоят — бу хилма-хил маърифий лекция ишидир.

Ҳар йили мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб юзга яқин кўчма виставка жўнайди. Галерея ходимлари Москва санъатшунослари орасида биринчилардан бўлиб қўриқ ерларга ва Братск, КамАЗ, БАМга, Бухоро-Урал газопроводи қурувчилари томонга олиб борадиган маршрутларни ўзлаштиришган.

«Третьяковка»нинг Москвадаги энг катта корхоналар — «Красний пролетарий», «Серп и Молот» заводларининг коллективлари билан дўстлиги 20-йиллардаёқ бошланган эди. Галерея ходимлари заводларда, фабрикаларда, колхозларда ташкил этилган 70 дан кўпроқ маданият университетларининг ишида қатнашмоқдалар. Минглаб мактаб ўқувчилари улар учун махсус тузилган тўгаракларда санъат билан танишмоқдалар.

Чинакам халқ музейи ўзининг умумдавлат маърифий вазифаларини бугунги кунда ана шундай бажармоқда. Бу вазифаларни унинг зиммасига Ленин Декрети юклаган эди.

Л. БЕРНАСКОНИ,
ТАСС мухбири.

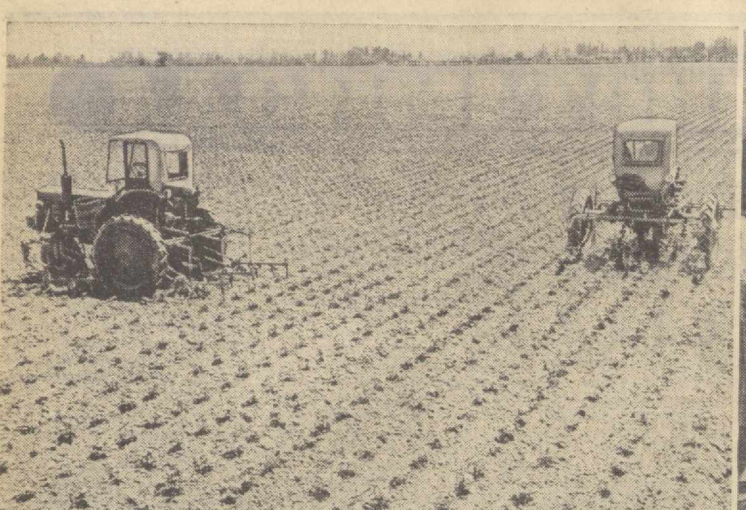

Пахтакор-механизаторлар ғўза парваришини кун сайин қизитмоқдалар. Илғор хўжаликлар ғўзага иккинчи ва учинчи ишлов беришни бошлаб юбордилар. Суратларда: [чапда] Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг У. Худойбердиев бригадасида ғўза қатор ораларига ишлов бериш. Ўнгда—Ғалаба районидаги Свердлов номли колхознинг илғор механизатори М. Ўринбоев. У ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришда ўз ҳамкасбларига ўрнак бўляпти.

Р. Ашуров (ЎзТАГ) ва Ж. Тўраев фотолари.

СЎЗ—ТАЖРИБАКОР ДЕҲҚОНЛАРГА

ҲАМЖИҲАТЛИК— МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Деҳқончилик, айниқса, пахтачиликда қийинчиликлар кўп бўлади. Бу йилги об-ҳаво ноқулайликлари ҳар қачонгидан кўпроқ машаққатлар келтириб чиқарди, бундан кейин ҳам ишимиз осон кўчиши қийинроққа ўхшайди. Чунки ҳаво юришиб кета олмаяпти. Биз ўз иродамиз, куч-ғайратимизни шунга қарши қўйишимиз, билим-тажрибамизни пахтадан ўтган йилдаги сингари рекорд ҳосил етиштиришга сафарбар этишимиз керак. Пахтакорларимизнинг ололмайдиган қўрғони, эгаллай олмайдиган ҳосилдорлик марраси йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас.

Юксак социалистик мажбуриятларимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштириш учун саросимага тушмаслигимиз, асосий вазифаларни аниқ белгилаб олиб, дадил ғайрат қилишимиз керак. Ҳамма нарса бардошкор деҳқонларнинг иродасига бўйсунади. Бугун таъбимизни хира қилиб турган офатлар эртага чекинади, бугунги нимжон ғўзаларимиз эртага дуркун ўсади, шоналайди, гуллайди, кўсаклайди, кўсаклар салмоқли бўлади, тез очилади. Бунинг учун меҳнатдан қочмаслигимиз керак.

Бизнинг колхозимиз 1500 гектар ерга пахта экди, давлатга 6.000 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз, деганмиз. Сўзимиз сўз, бундан қайтиш йўқ! Нимага десангиз, пахта ҳосилдорлигини ошириш, ялпи тоннасини кўпайтиришда ҳал қилувчи моддий-техника ресурсларини ҳар йилдагидан кўп олганмиз, салмоқли қилиб қайтимини бермасак пахтакорлик номига доғ тушириб қўямиз.

Табиий офатлар юз бериши билан йиғилиш ўтказиб, қиладиган ишларимизни батафсил келишиб олдик. Йиғилишда мутахассислар, бободеҳқонлар, пахта усталари ҳам қатнашишди. Улар илгари ҳам серёғин келган баҳор ойлари бўлганини, қийинчиликлар юз берганини таъкидлашди. Лекин табиий офатлардан нолиб ўтиришдан фойда борми? Биз ўзаро фикрлашиб, колхозимиз раҳбарларининг сўзларини инобатга олиб шундай қарорга келдик: ҳамма майдонларда ўтган йилдагидан бир марта кўп, айрим участкаларда икки марта қўшимча ғўза парвариши ўтказамиз, правление раҳбарлари қўшимча минерал ўғитлар ажратади, биз уни қатор ораларига соламиз. Ўз ички имкониятларимиздан ҳам фойдаланамиз. Масалан, колхозчиларнинг молхоналари, қўйхоналари, товуқхоналаридаги органик ўғитларни, эски иморатларнинг тупроғини тезкорлик билан далага чиқариб, ғўзаларни озиқлантирамиз. Ҳар гектарга бериладиган органик ўғитларни ўтган йилдагидан 50-60 процент кўпайтирамиз. Ҳозирдаёқ ғўзаларни биринчи озиқлантиришдан чиқардик.

Сафдошимиз Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасанча Аҳмедов бошлиқ бригада ҳар йили гектаридан 50-55 центнердан пахта ҳосили оляпти, бу йил тайёрлайдиган «оқ олтин»нинг 240 тоннасини уруғлик пахта ташкил қилади. Бригада аъзолари кўп жафо кўришларига қарамай юксак маррани эгаллаш учун кунларни тунларга улаб меҳнат қиляпти, ҳаммамизга ибрат кўрсатяпти. Бригаданинг ғўзалари икки марта комплекс парваришдан чиқарилди, шоналашга киришди.

Колхозимизда 21 пахтачилик бригадаси бор, уларнинг ери унумдорлик жиҳатдан ҳар хил. Лекин ўғит тақсимоти тўғри бўлганлиги, парвариш яхши ўтказилаётганлиги туфайли ҳаммасида юқори ҳосил олиш чоралари кўриляпти. Ленин ордени кавалери Мамасоли Тошболтаев бригадаси 50 центнерлик маррани нишонга олган, 400 тонна «оқ олтин» топширади. Умуман колхозимиз бўйича гектаридан 40 центнердан кам ҳосил оладиган бирорта бригада бўлмаслиги учун курашяпмиз.

Зиммага олинган мажбурият даражасида ҳосил етиштириш учун ҳали кўп иш қилишга тўғри келади. Пахта тақдири, ғўзаларнинг ўсиш ва ривожланишдаги кечикиши меҳнат аҳлини жиддий ўйлантириши, бир кунда камида икки кунлик график миқдорида иш бажаришга чорлаши керак. Энг муҳими — ғўза парваришини кучайтириш учун нималар зарур бўлса ҳаммасини тезкорлик билан амалга оширишимиз, сифатга зўр беришимиз керак. Биз қуйидаги ишларни қилишимиз зарур деб ҳисоблаймиз.

Культивацияни соат сайин кучайтириш, сифатли иш бажарган механизаторларни мукофотлаш керак. Боиси, қатор оралари яхши юмшатилмаса ғўзаларнинг амал олиши, шоналаб, гуллаши кечикаверади. Чуқур культивацияда зич тупроқ майин ҳолга келади, илдиз ва поя тез ўсади. Ўтган йилларда бегона ўтлар бу йилдагидек кўпаймаган эди. Ростини айтганда культивациядан кейин ҳам уяларнинг атрофида бир қисм бегона ўтлар қолиб кетяпти. Уни бутунлай йўқотиш учун кетмон чопиғини кучайтириш керак. Биз қаторларни аъзоларимизга бўлиб бердик, улар чопиқ қилиб уяларнинг атрофини чуқур юмшатяпти, бегона ўтларни илдизи билан йўқотяпти.

Вазият шуни тақозо этяптики, бир-икки культивация ўтказиш билан бутун карта тупроғини майин ҳолга келтириб бўлмайди. Шунинг учун қатор оралари чуқурлигини турлича олиб, культивацияни кучайтиравершимиз керак, айни кезда ўғитларни ғўзаларнинг илдизларига яқинлаштириб кўпроқ нормада солишимиз маъқул. Шунда ер қизиб, ёш ниҳоллар серавж бўлади. Ўтган йилларда йиллик ўғит нормаси июль ойида қатор ораларига солиб бўлинарди. Бу йил шундай қилсак кечикамиз. Бизнинг фикримизча, бор ўғитларни июнь ойининг биринчи ярмида бериб бўлсак кутилган натижага эришамиз.

Бободеҳқонлар бу йилги шароитни ҳисобга олиб, «шарбат»ни ҳам эртароқ, ҳатто, шу кунлардан бошлаш ва кучайтиришни маслаҳат беряпти. Бу фикрга қўшиламиз. Сабаби шуки, тупроқнинг қуйи қатлами берчлашиб қолди, қатқалоқ эса ғўзаларни нимжон қилиб қўйди. Тўғри, қатқалоқни юмшатдик. Лекин ҳамон салбий таъсири бор. Ўғитлар «шарбат» қилиб суғориш вақтида қатор ораларига оқизилса, ғўзаларнинг илдизларига тез етиб боради, амал олишини, хусусан шоналаши ва гуллашини тезлатади.

Биз ҳар қандай шароитда ҳам культиваторлар ёнига СУЗлар ўрнатиб, культивация кезида ғўзаларни озиқлантириб кетиш, суғориш вақтида минерал ва органик ўғитлар қоришмасини «шарбат» қилиб оқизишни маслаҳат берамиз, ўзимиз шунга амал қиляпмиз.

Хўжалигимизда ишнинг кўзини биладиган механизаторлар кўп, уларнинг сафи кенгаяпти. Шавкат Дадажонов, Муҳаммаджон Ҳасанов, Усмонжон Ҳусанов, Турсунбой Боқибоев каби механизаторларимиз вазиятни ҳисобга олиб, кунлик дала ишлари топшириғини деярли икки ҳиссага етказиб адо этяптилар. Биз колхозчи-механизаторларимизга ишонамиз, улар пахтачилигимизнинг жонкуярларидир. Лекин бригадир сифатида бажарилаётган ҳамма ишларнинг сифатини текшириб борамиз, кунлик графикларнинг бажарилиши ҳақида правление олдида ҳисоб берамиз.

Пахта етиштиришни кўпайтириш шарафли бурчимиз. Бизлар ўзимиз бошчилик қилаётган бригадаларда юксак социалистик мажбуриятларимизни қоплашга етарли даражада юқори ҳосил етиштиришни таъминлаймиз.

Қумрихон МАМАДАЛИЕВА, Аҳмаджон МАМАЖОНОВ, Қобилжон ЗУЛУНОВ.
Андижон районидаги «Ленинград» колхози пахтачилик бригадаси бошлиқлари.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Футбол майдонларида

● **ОЛИЙ ЛИГА.** Мамлакат чемпионатининг ўнинчи тур ўйинларини «Локомотив» — «Днепр» (1:0) командалари бошлаб беришди.

● **ИККИНЧИ ЛИГА.** Бешинчи зона командалари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Бунда Ўзбекистон командалари ўртасидаги учрашувлар қуйидагича ўтди: «Амударё» — «Зарафшон» — 0:2, «Хоразм» — «Пахтачи» — 2:1, «Хива» — «Металлург» (Ч) — 3:1, «Автомобилист» — «Олға» — 1:0, «Каршистрой» — «Старт» — 1:2, «Динамо» — «Нефтяник» — 0:1, «Сигнал» — «Шахрихончи» — 0:2, «Орбита» — «Янгиер» — 0:3, «Строитель»— «Текстильшчик» — 0:2, «Химик» — «Бўстон»— 6:0. Ҳозир «Зарафшон» футболчилари 23 очко билан пешқадамлик қилиб турибди. «Янгиер» ва «Олға» коллективлари иккинчи ва учинчи ўринларни банд этишган.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.50 — Гимнастика. 10.10 — «Буратино кўргазмаси». 10.40 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.10— Музикали программа. 11.40 — «Диққат — йўл!». 12.10 —«Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 12.35 — Концерт. 13.05 — «Эртага — мелиораторлар куни». 13.25 —«Музикали абонемент». 14.20 — «Спортлото». 14.30 — «Здоровье». 15.00 — Ҳужжатли фильм. 16.00 —Футбол. Венгрия — Аргентина. 17.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.05 — Музикали программа. 19.50 — «Лотин Америкаси: қитъа муаммолари». 20.20 — «Бола бола-да» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.45 — Футбол. Швеция — Бразилия.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Телеминиатюралар. 10.50 — «Қушлар ва ҳайвонлар ўз уйида» (фильм). 11.10 — «Ўзбекистон спорти». 11.40 — Концерт. 12.20 — «Театр афишаси». 13.10 — Ўқув кўрсатуви. 13.40 — «Светофор». 14.40 «Замандас». 16.55 — Кўрсатувлар программаси. 17.00 — Футбол бўйича чемпионат. «Пахтакор» «Заря» (Ворошиловград). Танаффус пайтида кинофильм. 18.50 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.20 — «Ахборот». 19.30 Ҳужжатли фильм. 19.50 — «Нафосат оламида». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.20 — Телефильм. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ғалла — ризқ-рўзимиз». 22.15 — Музикали программа.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Ялла» вокаль чолғу ансамбли ижро этади. 9.30 — Концерт. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Ҳ. Охунова ва Н. Пўлатова куйлайди. 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвачилик комплекслари — давр талаби. 13.30 — Йўл бошида. 14.00 — Пиллакорлар рапорт бермоқдалар. 15.40 — Г. Отабоева куйлайди. 16.10 — Қўшиқ ёзувчи шоирлар радио меҳмони. Я. Қурбон. 17.30 — Уйғур куйлари. 18.00 — Идеология ва ҳаёт. 18.10 —Сизнинг бўш вақтингиз туркумидан. 19.00 — «Улибка». 19.40 —Чўлқуварлар учун концерт. 20.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» —«Заря», 21.15 — Ёш овозлар. 22.00 — Концерт. 22.35 —Москва. 23.10 — Дам олиш концерти.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

5 — 11 ИЮНЬ

5 ИЮНЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — «Онамларнинг мактаби». 16.15 — Концерт. 16.30 — «Ёш спортчи катта майдонда». 17.15 — «Жаҳон халқларининг ижоди». 17.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Капитан қизи» (телеспектакль, 1 ва 2-қисмлар). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Б. Финниле куйлайди. 23.10 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — «Она табиат». 18.55 — «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Танишинг: ёш скрипкачи созандалар». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари. 22.15 — «Қалбингга қулоқ сол» (телетеатр, 1-қисм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.15 — «Сеҳрли ойна» (фильм-спектакль). 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Физика. 21.20— Ҳужжатли фильм. 21.35 — Студентлар учун кўрсатув.

6 ИЮНЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Капитан қизи» (телеспектакль, 1 ва 2-қисмлар). 12.35 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — В. Г. Белинский ижоди. 16.15 — «Звездочёт». 17.00 — «Тарих саҳифалари». 17.30 — «Ёшлар адреслари». 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Болаларга аталган шеърлар. 19.05 — Концерт. 19.50 — «Инсон ва қонун» 20.20 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.35 — Концерт. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Мультфильм. 11.10 «Жиблажибон армияси» (бадиий фильм). 18.00 — Болалар учун фильм. 18.15 — «Камалак». 18.45 — «Замондош билан юзма-юз». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Қалбим яшар лирамда». 20.15 — «Ичкиликбозликка қарши ўт очамиз». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — М. Нурмуҳамедова ва Ғ. Ёқубов ижро этади. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ғўза парваришида илғорларга тенглашинг. 22.15 — «Қалбингга қулоқ сол» (телетеатр, 2-қисм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Алангали сўқмоқлар» (бадиий фильм). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — «Ота-оналар учун консультация». 21.05 — Фильм-концерт. 21.30 —Физика.

7 ИЮНЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 1-серия). 11.35 «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — «Советлар ва ҳаёт». 16.15 — «Пушкин театри» (биринчи кўрсатув). 17.00 — Москваликларнинг ишчи кафолати. 17.30 — Концерт. 18.00 — «Горнчилар қаердасиз?» 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.05 — Р. Бобриньева куйлайди. 19.40 — Спортлото. 19.50 — Врач суҳбати. 20.20— «Истеъдод» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.30 — Ҳужжатли фильм. 22.45 — Футбол. Бразилия — Испания.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Фильм-концерт. 11.20 — «Жиблажибон армияси яна жангда» (бадиий фильм). 12.40 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — Мультфильм. 18.05 — «Олимпия умидлари». 18.35 — «Миллионлар ленинча университети». 19.05 — «Ахборот». 19.20 — Лирик концерт. 20.00 — «Бола бошидан...» 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстрада программаси. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвадор». 22.15 «Икки дил достони» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — «Отищма» (бадиий ўқиш) 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Биология. 20.50 — Реклама. 21.00 — Пойтахт области далаларида. 21.30 — Ўқув кўрсатуви. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар.

8 ИЮНЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Касб танлаш ҳақида суҳбат». 10.25 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 2-серия). 11.35 — Концерт. 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Жонажон табиат». 16.30 — «Ихтирочи». 17.00 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 17.30 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Расмларда қуёш акси бор. 19.00 — Концерт. 19.25 — «Қизилқумни комплекс ўзлаштириш суръатлари» (кўрсатувда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов иштирок этади). 19.55 — «Ҳаммамиз аҳил оиламиз». 20.20 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 3-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Бутуниттифоқ Пушкин поэзияси байрами. 23.30 — Ҳужжатли фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «Тўрт эгизак» (спектакль). 12.30 — «Шчорс» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик» 18.45 — «Фан ва техника — автомобиль транспорти хизматида». 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Москва. «Қизилқумни комплекс ўзлаштириш суръатлари». (кўрсатувда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов иштирок этади). 19.55 — А. С. Пушкин. «Боғчасарой фонтани». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 23.00 — Студентлар ҳисобот концерти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Зося» (бадиий фильм). 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Классик куй саҳифалари. 21.00 — Ўқув кўрсатуви. 21.30 — Физика.

9 ИЮНЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика 9.55 — Концерт. 10.25 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 3-серия). 11.35 — «Ёшлар адреслари». 15.30 — Кинопрограмма. 16.00 — «Пушкин театри» (иккинчи кўрсатув). 16.45 «Шахмат мактаби». 17.15 — «Москва ва москваликлар». 17.45 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Фан оламида». 19.20 — Концерт. 19.35 — РСДРП II съездининг 75 йиллигига (ҳужжатли фильмлар). 20.20 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 4-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурснинг тантанали очилиши.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Концерт. 12.25 — «Шаҳзода ва гадо» (бадиий фильм). 13.40 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.00 — Болалар учун фильм. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Ишлаб чиқариш резерви — беш йиллика». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Ижод гулшани». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ғалла — ризқ-рўзимиз». 22.15 «Осмон калити» (бадиий фильм)

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Биология. 19.30 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Ўқув кўрсатуви. 21.05 — Балетлардан саҳналар. 21.35 — Физика.

10 ИЮНЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ўсмирлар ижоди». 10.25 — «Истеъдод» (бадиий фильм, 4-серия). 11.35 — «Ота-оналар сизлар учун». 12.05 — «Тонгги почта» 12.35 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 13.05 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 15.45 — «Ҳамдўстлик». 16.15 — «Пушкинга бағишланади». 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.05 — «1978 йил қўшиқлари». 19.35 — «Вазият» (фильм-спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00— «Салом, фестиваль». 23.30 — Концерт. 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 11.45 — Ўқув кўрсатуви. 12.15 — «Ота-оналар университети». 12.45 — «Оловни ташлама, Прометей» (спектакль). 14.45 — «Ўзбекистонда спорт». 17.40 — Мультфильм. 17.45 — «Санъат ғунчалари». 18.15 — «Ёшлик» 18.45 — «Ўзбекистон ягона оилада». 19.15 — «Ахборот». 19.30— «Шеърият билан учрашув». А. Мухтор. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мен балерина» (фильм-концерт). 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ғўза парваришини сифатли ўтказайлик. 22.15 — Концерт. 23.05 — Фильм-концерт.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

11 ИЮНЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Музикали киоск». 10.30 — «Будильник». 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — «Капитан Немо» (бадиий фильм, 2-серия). 13.10 — Концерт. 13.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 — Футбол. Италия — Аргентина. 16.00 — «Бугун — енгил саноат ходимлари куни». 16.15 — Музикали программа. 17.00 — «Халқаро панорама». 17.35 — Фильм-концерт. 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Киносаёҳатчилар клуби». 19.45 — Концерт. 20.15 — «Буюк эртакчининг сири» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 —Фильм-концерт. 22.35 — Ҳужжатли фильм. 22.45 — Футбол. Швеция — Испания.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.10 — Мультфильм. 11.20 — «Анжела» (телетеатр). 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Бепоён Ватаним менинг». 13.15 — «Ўжарлар» (спектакль). 15.30 — Реклама. 17.40 — Болалар учун фильмлар. 18.05 — «Малишок». 18.35 — «Бугун — Енгил саноат ходимлари куни». 18.55 — «Ораста кийинайлик». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.45 — Цирк томошалари. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Қишлоқ хўжалик ходимларининг шу кунги вазифалари». 22.10 — «Замон назм-навоси». Собир Абдулла.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.30 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1978 йилнинг иккинчи ярим йиллигига

ОБУНА БОШЛАНДИ

МАРКАЗИЙ ГАЗЕТАЛАР:

Правда.
Известия.
Комсомольская правда.
Социалистическая индустрия.
Экономическая газета.
Красная звезда.
Советская Россия.
Пионерская правда.
За рубежом.
Советская культура.
Медицинская газета.
Московские новости.
Советская торговля.
Советский патриот.
Строительная газета.
Учительская газета.
Воздушный транспорт.

РЕСПУБЛИКА ГАЗЕТАЛАРИ:

Неос дромос.
Ҳақиқати Ўзбекистон.

Қуйидаги газеталарга иккинчи ярим йиллика обуна узайтирилади:

Сельская жизнь.
Труд.
Книжное обозрение.
Советский спорт.

«Союзпечать» агентликларида 1978 йилнинг биринчи ярим йиллигига обуна қилинган квитанция кўрсатилгандан сўнг обуна узайтирилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

ИҚТИСОД ИНСТИТУТИ

секторлар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир (фан доктори ва кандидати): ишлаб чиқаришни бошқаришни оптималлаштириш;

кичик илмий ходимлар: илмий техника тараққиётида социал-иқтисодий проблемалар, социал тараққиётни прогнозлаштириш, шаҳарларнинг социал-иқтисодий тараққиётини планлаштириш, аҳоли ва меҳнат ресурсларининг ўсиши, меҳнат самарадорлигини ошириш проблемалари, асосий фондларнинг самарадорлиги ва капитал маблағларни прогнозлаштириш, умумий ишлаб чиқаришни территориал ташкил этишнинг самарадорлиги. соҳалараро алоқаларни оптималлаштириш, экономика, фан ва илмий-тадқиқот ишларини координациялаштириш (хўжалик шартнома ишларини бажариш учун).

Конкурсда бой ишлаб чиқариш тажрибасига ва илмий ишларга эга бўлган, олий маълумотли мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Ариза, кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа, таржимаи ҳоли, олий маълумоти ва илмий даражаси тўғрисидаги ҳужжатлар нусхаси, сўнгги иш жойидан характеристика, илмий ишлари ва ихтиролари рўйхати институт директори номига юборилади.

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 июнгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, академик Х. Сулаймонова кўчаси, 33-уй.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎЗБЕКИСТОН АКУШЕРЛИК ВА ГИНЕКОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

бўлимлар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: акушерлик, перинаталогия, гинекология (медицина фанлари докторлари, кандидатлари);

кичик илмий ходимлар: акушерлик (2 ўрин);

клиник ординатурага: акушерлик ва гинекология (3).

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 ИЮНГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри — 69, Қорасарой кўчаси, 272-уй.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

3 ИЮНЬ СОАТ 17.00 ДА

СССР биринчилиги учун

«ЗАРЯ» (Ворошиловград) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Тошкент район партия комитети ва район ижроия комитети райком бюроси аъзоси, Келес жунни дастлабки ишлаш фабрикасининг директори А. Р. Сайдуллаевга укаси

Авазхон Маликович РАСУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02481. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 126.